

Przedpłata

za „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odosłanie do mieszkania dołącza się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRE.

Przedpłata

za „Głos Narodu“ wynosi w prowincji: miesięcznie kor. 2-70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12—.

Numer pojedynczy sw. 12 hal.
Numer niedzielny (uwaga) 10 hal.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Władimir Strycharski w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halary, — za każdy następny raz 12 halary. — Nadesłane po 60 halary, od wiersza za każdy raz. — 4) nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmują we Lwowie S. Sokolowski, pasaż Hausmana, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Moss, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rus de Varenne 88.

Nr. 332

Kraków, Piątek dnia 4 Grudnia 1903

Rok XI.

Od Administracji.

Upraszamy Szan. Prenumeratorów o rychłe nadesłanie prenumeraty, celem uniknięcia przerwy dziennika, która wynosi za miesiąc Grudzień 2 k. 70 h. w miejscu — bez odosłania 2 kor., za odosłanie dołącza się 40 h.

Nowo przystępujący Prenumeratorowie mogą otrzymać bezpłatnie początki powieści: „Juan Misericordia“.

Werytusa „Potomek Wallensteina“, powieść osnuta na tle stosunków żydowskich, wychodząca w fejetonie „Głosu Narodu“.

Dalej mogą dostać w administracji „Głosu Narodu“ ukończone powieści:

Adolfo Albertazzi „Teraz i zawsze“ 60 hal.

Conan Doyle „W sępiach szponach“ 60 hal.

Grand Allen „Miljoner w opałach“ 60 hal.

Józefa Rogosza „W obronie prawdy“, powieść 2-tomowa 1 kor. 40 h.

Józefa Rogosza „Marzyciele“, powieść 2-tomowa 2 kor.

Cały kończący się rocznik „Tygodnika Zakopiańskiego“ z rozpoczętą powieścią sensacyjną „Hotel Babilon“ i z ukończoną powieścią „Tajemnica Baskervillów“ można nabyć za dopłatą 3 kor. Na przesyłkę pocztową prosimy dołączyć 60 hal.

Fermenty miejskie.

Prof. Ulanowski odnośnie do artykułu, pomieszczonego w nrze 331 „Głosu Narodu“ pod nagłówkiem Horowitz — Chyliński prosi nas o pomieszczenie następującego sprostowania:

„Posiedzenia Koła radzieckiego są w zasadzie poufne, dlatego nie nważałbym za stosowne zokolwiek o czym na Kole mówią, do dzienników podawać; skoro jednak przemówienie moje na ostatnim posiedzeniu Koła zupełnie mylnie zostało streszczone, muszę je sprostować.

„W przemówieniu mojem nie rozbraiałem kwestji, czy rady żydowskiej są zdolni do obejmowania urzędów miejskich lub w Kaste oszczędności, bo kwestja ta przez ustawy jest przesądzoną, rozbraiałem tylko pytanie, czy w danej chwili wprowadzenie jednego z radców żydowskich na urząd miejski zgadza się z zapatrywaniami znaczej liczby wyborców chrześcijańskich i z interesami Koła. Doszedłem do konkluzji, że nie i to moje zapatrywanie całkiem wyraźnie wypowiedziałem. Ponieważ wątpię, ażeby mój pogląd uzyskał w Kole większą głośność, a pragnę zachować zupełną swobodę przy głosowaniu, przeto wspólnie z prof. Cyfrowiczem który podziela moje w tym kierunku zapatrywanie, uwiadomiłem prezydium Koła, że z liczby jego członków występuje z prawdziwym poważaniem Ulanowski.

Powyzsze oświadczenie prof. Ulanowskiego jest

objawem niezwyklej odwagi cywilnej i rzadkiego poczucia obowiązków obywatelskich. Prof. Ulanowski jest jednym z nielicznych konserwatystów z przekonania, który umie patrzeć na sprawy publiczne nie tylko z punktu widzenia chwilowych partyjnych interesów, który umie postawić interes ogólny ponad osobiste spekulacje. To też jego oświadczenie ma wartość podwójną, gdyż pochodzi od znakomitego uczonego, którego nmysl nie jest zamącony politycznymi namietnościami i od szlachetnego obywatela, który uczestniczy w życiu publicznem z poświęcenia, nie dla jakichś poządliwości.

Krok prof. Ulanowskiego powinien być przykładem i zachętą dla wszystkich niezawisłych chrześcijańskich członków większości, przede wszystkim zaś dla rękodzielników, którzy chyba najdotkliwiej muszą odczuwać ciężar żydowskiej przewagi...

Dowiadujemy się, że na posiedzeniu Koła radzieckiego nie zapadła uchwała polecająca wydziałowi Kasy wybór dra Horowitza; w wydziale są reprezentowane różne obosy i chrześcijaństwo ma znaczną większość, może więc wydział lepiej obroni interesy chrześcijańskiej ludności, aniżeli prowodyrzy większości...

Z kilku stron zapytują nas, czy w razie wyboru dra Horowitza nie należy wycofać wkładkę z miejskiej Kasy i przenieść je do innej chrześcijańskiej instytucji, n. p. do powiatowej Kasy. Sądzimy, że decyzję w tej sprawie powiać można dopiero po należytej rozprawie.

Cześć jednostek i władze.

Proces, który się rozegrał przed kratkami sądownymi pomiędzy p. Przeworskim a drem Rosenblattem, jest przedewszystkiem sprawą prywatną, jakkolwiek oskarżony z urzędu był ścigany. Podzielamy też zdanie obrońcy p. Przeworskiego, że tylko w drodze skargi o obrazę czci może być całe zajście należyte wyswietlone. — Nie o to nam jednak chodzi. W procesie występował zastępca c. k. prokuratorji i przyszanę trzeba, spełniał swój urząd z niezwykłym zapalem. Między innymi oświadczył, że „cześć dra Rosenblatta jest własnością ogółu“. Przypuszczamy, że miał na myśli ogół żydowski, bo trudno żeby nie wiedział, że dr Rosenblatt uważa się przedewszystkiem za żyda — nie w religijnem, ale w narodowym znaczeniu. Zresztą uważamy za całkiem słuszne, że prokuratorja występuje z urzędu w obronie czci osobistej — pragnęlibyśmy tylko, aby to się nie działo wyłącznie na korzyść żydowskich dygnitarzy. Mieliśmy i mamy dość często niestety wypadki nikiemnych, wstrętnych napaści na dobrą sławę różnych osób, nawet kobiet — w których, przy dobrej woli, surowa ręka c. k. prokuratorji mogła potwarców usmierzyć; — nie przypominamy sobie jednak, aby choć próbowano w jakiejkolwiek formie wystąpić przeciwko tym nadużyciom wolności prasy i słowa.

Uóż jeżeli żydowski przywódca cieszy się taką opieką władzy, byłoby bardzo pożądanem, aby ten wyjątek stał się prawidłem. dla Chrześcijan, których dobra sława jest także własnością ogółu.

Obłuda niemiecka.

Niemcy za § 14-tym. — Co się działo w 1899 r.? Agitacja niemiecka za zniesieniem § 14-tego. — Głosowanie w Rb'e. — Brak pojednawczości.

Nasz korespondent wiedeński (Mw.) pisze: Stronnictwa niemieckie opierają się wszelkimi siłami dopuszczenia pod obrady wniosku

o zniesienie § 14-go nstaw zasadniczych, nie chcą rozprawić nad wnioskiem komisji konstytucyjnej, która w myśl życzenia pierwszego wiceprezesa Izby poselskiej Augusta Kaisera, żąda zniesienia tego paragrafu, nie chcieli też dopuścić — co im się udało — pod obrady wniosku nagłego posła Władysława Dworzaka, który się domaga ograniczenia owego paragrafu i ścisłego wyspecjalizowania wypadków, kiedy wolno rządowi tego paragrafa używać.

Co za obłuda! Wszak już w 1899 r. za gabinetu hrabiego Thuna nikt usilniej nie gwałtował o zniesienie paragrafu czternastego, jak właśnie Niemcy.

Gdy dnia 17 stycznia 1899 zebrała się Izba poselska (odroczonego dnia 20 grudnia 1898 roku), Niemcy natychmiast podjęli ponownie obstrukcję, którą prowadzili przez cały rok poprzedni. Głównymi filarami obstrukcji byli członkowie stronnictwa postępowego niemieckiego, wreszcie zwolennicy Schönerera, razem 85 posłów. Zaraz pierwszego posiedzenia (dnia 17 stycznia) Niemcy przeprowadzili pięć głosowań imiennych nad petycjami; na następnem posiedzeniu przeprowadzili dwa głosowania imienne.

Dnia 27 stycznia 1899 r. ze strony socjalistycznej postawiono wniosek zniesienia paragrafu 14-go. Na posiedzeniu 31 stycznia Niemcy żądali dostawnego przeczytania pism, nadesłanych do prezydium Izby poselskiej, co zabrało dwie godziny, poczem z pomocą technicznej obstrukcji i rozmaitych rozwlekłych przemówień niemieckich nad zniesieniem paragrafu 14-go.

Rudobrody poseł dr Gross, który teraz odgrywa rolę gorliwego obrońcy prawa i porządku, pracy i należytego zużytkowania czasu — ten sam poseł dr. Gross obwiniał gabinet hr. Thuna, że to jego obecność na ławach ministerjalnych jest przyczyną chaosu w parlamencie. Niech gabinet hr. Thuna nastąpi, a natychmiast nastanie spokój. Tak samo i byli karawaniarz z Liberca (Reichenberga) Prade wołał, że spokój w państwie tudzież w parlamencie nastanie, gdy system, propagowany przez gabinet feudalno-klerykałny (?) Thuna, runie.

Wobec tego, hr. Thun odroczył sesję Izby poselskiej w dn. 1 lutego 1899 roku.

W ciągu tych feryj przymusowych, które trwały aż do jesieni, posłowie niemieccy prowadzili walkę zaciętą o zniesienie paragrafu 14-go. Obecnie taki nmiarkowany poseł niemiecki jak Grabmayer dnia 4 lutego 1899 roku wygłosił w Meranie mowę, w której domagał się zniesienia paragrafu 14-go i usunięcia gabinetu Thuna jako symbolu, że w Anstrij panują słowianie i feudalowie.

Wiece tyrolsko-niemieckie, zwołane do Innsbrucka w dn. 5 lutego, domagał się zniesienia § 14-go, który naraża na śmieszność cały parlamentarizm.

Wiece ludowy niemiecki, zwołane do Wiednia w dn. 25 marca, żądał zniesienia § 14-go. Na wiecu w St. Pölten dn. 22 kwietnia K. H. Wolff, który stał wtedy w szczytu popularności, wygłosił ołbrzymią i zaciętą mowę przeciwko § 14. Dnia 18 maja postępowcy niemieccy w Wiedniu urządzili wiec, na którym ówczesny radca miejski, a dzisiejszy poseł do Rady państwa dr Vogler skarżył się, że gabinet hrabiego Thuna z pomocą § 14-go depcze prawa zasadnicze państwa.

Kolejno zebrały się wiece w Gracu, w Wiedniu i Lincu. Równolegle z tą walką przeciwko § 14 i z nieubłaganą kampanią przeciwko gabinetowi Thuna szła propaganda protestantyzmu w imię hasła „Precz z Rzymem“.

Zaledwie upadł gabinet hr. Thuna, już Niemcy wśród warunków, stawianych prowizorycznemu gabinetowi hr. Clarego, domagali się zniesienia § 14. Ten sam rudobrody poseł Gross, który na posiedzeniu środowym Izby poselskiej nżywał wszelkich wykrętów faryzejskich, byle nie dopuścić do obrad nad zniesieniem § 14, ża-

dał od swego stronnictwa oświadczenia przeciwko § 14. I w samej rzeczy stronnictwo postępowe niemieckie wydało manifest, w którym wymagało zniesienia § 14. Pisało ono wtedy, że lud niemiecki nie może poprzestać na odwołaniu rozporządzeń językowych (stało się to dnia 17 października 1899), lecz musi się domagać zniesienia § 14.

Pod koniec października 1899 zaczęły się w Izbie poselskiej rozprawy nad zniesieniem § 14. Poseł August Kaiser, ludowiec niemiecki, żądał zniesienia, postępowiec niemiecki Pergelt ograniczenia kompetencji tego paragrafu. Za zniesieniem owego paragrafu znalazła się większość, ale zwyczajna, co nie wystarczało, gdyż zmiana konstytucji wymaga większości kwalifikowanej (2/3 głosów).

Przytoczone przecież fakta wystarczą, by przekonać czytelnika, jaką komedię uprawiają Niemcy, gdy pozują teraz na stróżów porządku i prawa. Jeżeli byłiby nimi istotnie, umożliwiliby Czechom przez zgodę na drugi uniwersytet czeski, zaprzestanie obstrukcji.

Polip Wilhelma II.

Wilhelm II. nie otworzy parlamentu. — Nie pozwala mu na to stan jego zdrowia. Z tego powodu coraz głośniejszemu się pogłoska o strasznym dziedzictwie, wziętem w spadku po cesarzu Fryderyku, który zmarł na raka w krani.

Korespondent berliński „Tempa“ paryskiego zapisuje w swojej ostatniej korespondencji wszystkie te nieuchwytnie pogłoski i objawy zaniepokojenia i dochodzi ostatecznie do wniosku, że, jeżeli cesarzowi nie grozi niebezpieczeństwo, to jednak istnieją powody do obaw. W kołach lepszego mieszczaństwa — powiada korespondent — panuje przypuszczenie, a często nawet zupełna pewność, że cesarz cierpi na tę samą chorobę, co jego ojciec. A w miarę jak zbliżamy się do dworu, w kołach arystokratycznych i dyplomatycznych, opinia tajna, lecz powszechna, wyrażająca się szeptami i krótkimi uwagami, zadaje kłam nakazanemu spokojowi.

Nie brak też przyczyn, które uzasadniają dostatecznie zaniepokojenie. Faktem jest, że cesarz jest niezdrowy, że stan jego zdrowia budzi obawy już od trzech czy czterech lat, że wygląd jego zdradza często cierpienie. Zwrócono uwagę na to, że przy uroczystościach inauguracyjnych i przyjęciach nie odznaczał się zwykłą u siebie energią i stanowczością, że niekiedy błądł nagle, miewał cerę żółtą, twarz pomarszczoną. Objawy te mijają, ale powracają znowu, dowodząc, że cesarz nie cieszy się zupełnym zdrowiem. Zauważono też — powiada korespondent — że cesarz od mniej więcej pięciu miesięcy nie prze-

mawiał publicznie. Jeden z wysokich urzędników niemieckich tłumaczył to przed dwoma miesiącami poszanowaniem cesarza dla urzędów parlamentarnych, mniemał, że nie chciał przemawiać w czasie, kiedy parlament nie jest zbrany.

Korespondent tłumaczył to niepewnością, jakie stanowisko przy wyborach do parlamentu zajmie demokracja społeczna. „Przed kilku dniami — dodaje — spotkałem się znowu z tym dostojnikiem. — Omyliliśmy się obaj — mówił. — Jeżeli cesarz nie wygłaszał mów, to dlatego, że czuł się niezdrowy i niewątpliwie znał swoją chorobę“.

Rzeczywiście znał ją, według oświadczeń swego chirurga, co najmniej od dwóch miesięcy przed operacją. W ciągu tych co najmniej dwóch miesięcy utrzymywano więc tajemnicę, znaną prawdopodobnie tylko czterem osobom: cesarzowi, cesarzowej, lekarzowi domowemu i profesorowi Schmidtowi. Były to dwa miesiące obaw. Dopiero po operacji, gdy nabrano przekonania, że cesarzowi nie grozi niebezpieczeństwo, powiadomiono naród o chorobie cesarza.

Operacja powiodła się i wykazała nieszkodliwość polipu na strnie głosowej. Ale cóż to znaczy, że pośpieszono się tak bardzo z wysokim odznaczeniem profesora Schmidta i udzieleniem mu dymisji w oczach opinii publicznej? Ponieważ operacja, jak stwierdzono kilkakrotnie, nie była niebezpieczna, wysokie odznaczenie świadczy, że obawy były wielkie, a zrzecowano widocznie dlatego tak szybko z dalszej pomocy prof. Schmidta, aby uspokoić opinię publiczną. A przytem należy uprzytomnić sobie jeszcze jeden szczegół ważny. „Profesor Schmidt, zdaje się, zwrócił uwagę na to, że niebezpieczeństwo choroby i sąd o tem, jak może ona oddziaływać na zdrowie, na przyszłość cesarza, nie zależy od przebiegu prawie z konieczności pomysłnej operacji, lecz od szybkości i zupełności zabliznienia się rany.

I otóż rana nie zablizniła się jeszcze zupełnie. Zapewniają, że zablizniła się prawidłowo, ale obiegają pogłoski, że naokoło małej ranki występują objawy charakteru groźnego“.

„Trzeba wyjaśnić ten punkt, — pisze korespondent. — Taktyka rodziny cesarskiej względem prasy i opinii publicznej była niewątpliwie godna pochwały i naturalna. Polegała ona na tem, aby skoncentrować wszystką uwagę na małej ranki narodził na strunach głosowych i opinia publiczna zwróciła się też w tym kierunku. Ale nie można powiedzieć tego także o rodzinie cesarskiej, która, jak mnie zapewniano, jest przepelniona nadal nerwową obawą, ani o tych, którzy zastanowili się nad oświadczeniami prof. Schmidta. Nie stwierdził on bynajmniej, że po usunięciu polipu, wszystko się skończyło; wystrzegając się tego twierdzenia. Nie jest on szar-

latanem, przeciwnie oświadczył stanowczo, że nie wdaje się w „mackenziady“. (Mackenzie był lekarzem cesarza Fryderyka, który rezgłosił tendencyjnie fałszywe wiadomości o stanie zdrowia swego pacjenta). Wyciął on polipa, który nie jest rakowaty, i kazał to stwierdzić; trzeba w to wierzyć, i powszechnie też wierzą temu. Ale też nic więcej nie powiedział, nie o ogólnym stanie zdrowia cesarza, nie o niebezpieczeństwie wystąpienia raka albo innej choroby organicznej.

Otóż tego raka, jak się zdaje, obawiają się od dwóch miesięcy rodzina i lekarze. Zabliznienie się rany postępuje wolniej, niż przypuszczano; otacza się ona objawami podejrzenia, co świadczy co najmniej o niepomyślnym stanie ogólnym.

Do tego rozumowania, które jest eschem przekonań panujących w Berlinie, korespondent dodaje pogłoskę, która może tylko wzmożnić obawy panujące w kołach inteligencji. Otóż rozszła się wiadomość, że siostra cesarza, Karolina, małżonka księcia następcy tronu sasko-meiningenkiego, zachorowała na raka na szczęcie. Chorobę wykrył przypadkiem dentysta, który od miesiąca leczył księżnę.

Tak więc niedługo trzeba było czekać na karę Bożą na monarchę, który podeptał główne zasady chrześcijańskiej sprawiedliwości.

Z Poznania.

Korespondencja „Głosu Narodu“.

2 grudnia 1903.

Pogrzeb p. Głębockiego. — Nowa kampanja wyborcza. — Praca. — Choroba arcybiskupa. — Seminarjum a akademia niemiecka. — Nowy skandaliczny proces.

Pogrzeb ś. p. Głębockiego był wymownym dowodem tego powszechnego poważania, jakim się zmarły poseł w społeczeństwie naszym cieszył. U trumny jego zgromadziły się wszystkie warstwy i wszystkie przekonania polityczne; widzieliśmy wielu przedstawicieli obu naszych kół parlamentarnych, całą polską frakcję miasta Poznania, przedstawicieli prasy, oraz wszelkiego rodzaju stowarzyszenia i cechy z wieńcami i sztandarami. Przed kaplicą ogrodową u Przemienienia Pańskiego, w której wśród istnego gaju zieleni spoczęły zwłoki zmarłego posła ustawiono kirem okrytą mównicę, na którą wstępowała kolejno męcenasia: Zwoliński i Chrzanowski oraz poseł Mizerski, w serdecznych słowach żegnając niestrudzonego bojownika polskiej sprawy. Najpiękniej, najgoręcej przemawiał pos. Chrzanowski, którego ze zmarłym łączyły ścisłe stosunki. U grobu na starym świętomar-

PIERWSZE KROKI

przez

S. KONDRATOWICZA.

15

(Ciąg dalszy).

A była to rzeczywiście pańszczyzna: od 8-jej rano do 2-jej po południu wędrówka po szpitalach, w roli asystenta lub czasowego zastępcy, potem bezowocne częstokroć przyjęcia w lecznicy, wreszcie od 4-jej do 6-jej — męczące wyczekiwania w domn.

Wieczorem zaś, pozostawało jeszcze parę wizyt w szpitalach u niebezpiecznie chorych, których główny ordynator, w drodze łaski, zdawał Dłuskim na opiekę.

Cała ta nciążliwa praca, nietylko, że prawie nie przynosiła pod względem materialnym, lecz trzeba się było o nią dobijać, prosić i kłaniać dla wyrobienia sobie stosunków lekarskich i dla własnej praktyki.

Najbardziej go wszakże męczyły godziny przyjęcia u siebie. W ciągu tych dwóch godzin bezpłodnego wyczekiwania na pacjentów, nie był zdolny niczem się zająć, nawet czytać nie mógł. Cała jego nwaaga zwróconą była na najmniejsze szmery zewnętrzne.

Wyrobiła się w nim nadzwyczajna czułość słuchu: mieszkał na drugiem piętrze, a słyszał wyborniejak się otwierały drzwi na dole, prowadzące na klatkę schodową, odróżniał wybornie kroki domowników od kroków osób obcych i wóczas z biciem serca oczekiwał: gdzie się one zatrzymają.

Podrażnienie nerwowe wzrastało w miarę, jak ów „ktos“ mijał parter, 1-sze piętro i wchodził na schody drugiego piętra.

Dłuski doświadczał naówczas dziwnego niepokoju i pomimo, że starał się panować nad sobą, unosił się lekko na krześle, jakby chcąc być na pogotowiu do wyjścia na spotkanie domnie-

manego pacjenta; na chwilę ożywiał się wówczas nadzieją, że tym razem to wizyta do niego.

Gdy jednak ów „ów „ktos“ mijał drugie piętro, ogarniało go zniechęcenie i zwątpienie... padał wówczas bezsilnie na krzesło i gorzko się uśmiechając, szeptał do siebie:

— I tym razem zawód!...

Często się zdarzało, że przechodzień — dając na trzecie piętro, wiedziony ciekawością, a nie przypuszczając, że ktoś atajony za drzwiami z biciem serca śledzi jego kroki, zatrzymywał się u drzwi Dłuskiego, aby przeczytać zawiadomienie o godzinach przyjęcia — niecierpliwość i niepokój Dłuskiego dochodziły do najwyższego stopnia.

Trwało to kilka chwil zaledwie, to jest tyle, ile czasu potrzebował przechodzień, aby zaspokoić swoją ciekawość i pójść wyżej.

Naówczas Dłuski zaciskał bezwiednie pięści przeciw mimowolnemu sprawcy niepokoju, co przez swoją ciekawość jedynie zdołał w ciągu kilku sekund wzniecić w sercu jego tyle różnorodnych uczuć.

Pewnego wreszcie wieczora, gdy był więcej niż kiedykolwiek rozdrażniony, do uszu jego doleciały z dołu głośnie pytania:

— Czy tu mieszka dr Dłuski?... Czy aby jest w domu?

Edmund nie mógł dosłyszeć obojętnej odpowiedzi stróża, zwykle drzemającego w bramie, doleciał go zato jakiś dzwigny kobiecy głosik: „Zapewne jest proszę pana — o tej porze przyjmnie zwykle... niech pan pofatygne się na drugie piętro N. 5 mieszkania!...“

— Pocziwa dusza! — szepnął do siebie z uczuciem wdzięczności, za tak uprzejmą o nim informację, a jednocześnie pomyślał, że to pewno jakaś służąca miejscowa.

Po chwili dały się słyszeć szybkie kroki na schodach, a wreszcie ktoś silnie zadzwonił.

Edmund sam drzwi otworzył i ze zdziwieniem spostrzegł Oborskiego.

— Jak się masz, Adasiu!.. Co się stało? Ta-

kiś zdyszany... Czy co pilnego? — zasypał go na wstępie pytaniami.

— Co się stać miało? — odparł Adaś, padając na krzesło — chciałem ci zrobić reklamę w tym domu, dlatego tak gwałtownie dopytywałem się o ciebie!... A tyś może myślał, że to jakiś głupi pacjent? — dodał, śmiejąc się.

Edmund uśmiechnął się również.

— A no, myślałem... — odparł szczerze.

— Powoli pączka, powoli. Cniecałeś bawić się w suchoty, toć masz, czegoś chcia! Suchoty a „bryndza“ to wszystko jedno.

— No, a tobie, Adasiu, jakże?...

— Że mi nie jest... przy Brzytwickim żyć można: sam drze niemiłosiernie, ale i innym da zarobić, zresztą różnie bywa w naszym „fachu rzeźniczym!...“ — dodał rubasznie. — Często się urwie 20 i 30 rubli, a często i nic!...

Dłuski westchnął, pomyślawszy, że byłby szczęśliwym, gdyby mógł chociaż parę razy na miesiąc tak „urwać“.

— Mieszkasz wciąż na Smolikowszczyźnie?

— A gdzieżby? dobrze mi tam wśród tych murów, pełnych wspomnień studenckich... chociaż, co prawda, rzadko kiedy bywam w domu!... — odparł Adaś.

— Sprowadź się do mnie, będzie ci tu wygodniej.

— Także! Dwóch doktorów w jednym mieszkaniu to tak jakby dwie wędkę na jedną rybę... Chyba, że twój staw strasznie się zarybił.

Edmund wykonał ręką gest pełen zniechęcenia.

Co znowu? — zawołał Adaś z wyrazem żywego współczucia w głosie.

— E, co o tem gadać!... Gorzej już nie będzie! — odparł Edmund.

— Bo ty sobie radzić nie umiesz, mój drogi! To wszystko — rzekł Adaś, wskazując na szeregi s'oiików i retort — bardzo piękne... w przyszłości... można się tem bawić w chwilach wolnych, ale przede wszystkim trzeba myśleć o chlebie powszednim!

(Ciąg dalszy nastąpi).

cińskim cmentarzu zabrał głos jeszcze ks. prałat Stychel, stawiając zmarłego jako szlachetnego katolika i dzielnego obrońcę kościoła.

Przez śmierć Głębockiego opróżnione zostały dwa miejsca: parlamentarne i sejmowe przedstawicielstwo okręgu średzkiego; dwie zatem nowe kampanje wyborcze zostały otwarte; kto Głębockiego zastąpi o tem dziś jeszcze mówić nie można, prawie pewnym jest tylko, że będzie to również zwolennik polityki ludowej.

Polityka ta wywalcza sobie w Królestwie coraz więcej sympatji i uznania. A teraz przybiera jej nowy organ. Konsorcjum złożone z grona postępowej szlachty kupuje mianowicie od p. Biedermana tygodnik „Pracę” i zamienia go na pismo codzienne.

Redaktorem będzie podobno p. Maciej Wierzbicki, znany literat i publicysta, autor „Akwarel angielskich”. Dyrekcję tworzą właściciel ziemski dr Alfred Chłapowski z Bonikowa pod Kościanem i obywatel poznański p. Karol Rzepicki. Do Rady nadzorczej są wybrani posłowie: Niegolewski i hr. Mielżyński, oraz dotychczasowy wydawca „Pracy” p. Marcin Biederman. Nowa ta spółka ma zamiar rozpocząć wydawnictwo dziennika w jesieni przyszłego roku. Należy zauważyć, że „Praca” jest tygodnikiem bardzo rozpowszechnionym: liczy około 15.000 abonentów. Bez wątpienia jako pismo codzienne zyska czytelników znacznie więcej. Wogóle sprawa ta wywołała żywe zainteresowanie w Poznaniu i dostarcza tematu do wielu rozmów i komentarzy.

Żywo również zajmuje ludzi choroba arcybiskupa. Podobno stan jego jest dość groźny. Piśma niemieckie zajmują się już kwestją ewentualnego następstwa w razie opróżnienia stolicy arcybiskupiej. No i stawiają horoskopy dla nas niepomyślne. „Nene Politische Correspondenz” donosi, że ze strony „dobrze poinformowanej”, że nie będzie mowy o żadnym członku kapituły poznańskiej, ani wogóle o żadnym polskim pracodawcy. Było to do przewidzenia z drugiej jednak strony zauważyć należy, że wszelkie przypuszczenia i przepowiednie prasy niemieckiej są jeszcze conajmniej przedwczesne.

Z innych spraw, które ostatnimi czasy poruszały uwagę publiczną, przedewszystkiem na wymienienie zasługuje rokosz kleryków poznańskich, którzy jak wiadomo odmówili posłuszeństwa rozkazom władzy duchownej, zmuszającej ich do uczęszczania na wykłady akademii niemieckiej w Poznaniu i założonej wyłącznie w celach germanizacyjnych. Ponieważ o rokossu tym krąży wiele wieści bajanutnych, które znalazły niewątpliwie echo i u was, stwierdzam tedy fakta następujące.

Gdy regens oznajmił klerykom niższego kursu, że na mocy rozporządzenia ks. arcybiskupa Stabrowskiego, uczęszczać mają na wykłady Akademii niemieckiej, alumnii z wyjątkiem sześciu czy siedmiu oświadczyli kategorycznie, że rozkazu tego nie usłuchają. Wtedy zagrożono im gromadną relegacją, wobec czego kurs pierwszy wysłał do rektora deputację, która złożyła następujące oświadczenie:

„Wobec rozporządzenia władzy duchownej, nakazującego nam uczęszczać do akademii poznańskiej, my, niżej podpisani, niniejszem oświadczamy, że:

czujemy się pokrzywdzeni z powodu niejednakowego traktowania nas i wyższych kursów, którym się zupełną wolność zostawia;

i dlatego jedynie zmuszeni i pod groźbą wydalenia, zgłaszamy się na wykłady”.

Dwa kursy starsze zaś dołączyły następującą deklarację:

„Wobec oświadczenia kolegów pierwszego kursu, niżej podpisani alumnii kursów drugiego i trzeciego zaznaczają, iż wyżej wymienione oświadczenie kursu pierwszego jest zupełnie po myśli innych kursów”.

Jednocześnie zapadła wśród kleryków dyskretna uchwała, że zapiszą się wprawdzie na wykłady, ale na nie uczęszczać nie będą.

W pałacu arcybiskupim oświadczenia powyższe przyjęto jak najgorzej i postanowiono za jakąkolwiek cenę złamać opór kleryków. Zamknięto ich tedy na jeden dzień w areszcie domowym, a następnie ogłoszono ultimatum następujące: „Kto z niższych kursów podpis swego nie cofnie, będzie natychmiast z seminarjum wydany; kto z wyższych kursów przy deklaracji zbiorowej trwać będzie, zostanie na rok cofnięty”. Oprócz tego zażądał ks. biskup Likowski, aby klerycy za opór swój przeprosili ks. arcybiskupa.

Dwóch, czy trzech kleryków oświadczyło, że wolą opuścić seminarjum, niż cofnąć podpisy, reszta po dłuższym namyśle zastosowała się do wymagań władzy i na tem rokosz się skończył.

Jeszcze nie przebrzmiały echa procesu hr. Kwileckiej, a oto już nam grozi nowa skandaliczna sprawa. I znowu przed kratkami sądowymi mają stanąć członkowie arystokratycznych rodzin hr. Bnińskich i Ponińskich, oskarżeni

o hazard. Dla prasy hakatystycznej, znowu będzie sposobność do miotania obelg i oszczerstw na całe społeczeństwo polskie... Smutne to, a tyle razy się powtarza. *Poznańczyk.*

Z Warszawy.

1 grudnia.

Manifestacja studencka. — Jej powody. — Istotni prowokatorowie zażęcia. — Przypuszczalne skutki. — „Polizei”. — Pierwszy akt zażęcia okiełznany.

Korespondent „Dziennika poznańskiego” tak opisuje demonstracje studentów uniwersytetu warszawskiego z powodu pogrzebu Apuchtina.

Znów demonstracja studentów uniwersytetu... Od samego rana przez Krakowskie Przedmieście, Nowy Świat i ulice poboczne, przebiegają tłumy studentów, za nimi całe bandy stojkowych, żandarmów, nareszcie: ultima ratio państwa w razie nieporządków — kozacy. Jeśli ci wkroczą w rzeź, można być zawsze pewnym rezultatu: utrzymania nieporządku...

O co chodzi?

Studenci chcieli urządzić w dniu wczorajszym manifestację, a w niej wyrazić protest zbiorowy przeciw temu, że na niedawnym pogrzebie zmarłego a osławionego Apuchtina, rektor uniwersytetu złożył dwa wieńce: pierwszy w imieniu uniwersytetu, jako instytucji państwowej, drugi — w imieniu studentów.

Co do pierwszego, miał wszelkie prawo. Uniwersytet jest instytucją państwową, jako taki stał 18 lat pod władzą Apuchtina, ówczesnego kuratora warszawskiego okręgu naukowego, więc rektor, jako rządowy reprezentant tej instytucji, złożył mu oficjalny wieniec. Dotąd wszystko w porządku. Co do drugiego jednak nie miał rektor prawa. Złożenie wieńca w imieniu studentów, którzy go do tego nie tylko nie upoważnili, ale wyraźnie dali do zrozumienia, przez wstrzymanie się od udziału w pogrzebie, że podobnego wyróżnienia uczuć sobie nie życzą, a nawet są im wręcz przeciwni — było ze strony rektora co najmniej czynowym nieaktym.

Mówimy: co najmniej; prawdopodobnie jednak rektor uniwersytetu warszawskiego, pan Uljanow, człowiek z gruntu zły, a dla studentów naszych zasadniczo wrogi, urządził tę rzeź z premedytacją i z myślą prowokacji, wiedząc naprzód, że podobny nieakt z jego strony wywołać musi protest i opór. Położenie zastrzyło się jeszcze bardziej, kiedy jeden z profesorów uniwersytetu, podnosząc przy pogrzebie Apuchtina jego wielkie zasługi, położone dla „prawyślańskiego kraju”, zaznaczył również, że przemawia: „w imieniu studentów”.

To też skutek podobnych kroków, jak łatwo można było przewidzieć, okazał się zgubnym.

Studenci uniwersytetu już w dniu wczorajszym zgromadzić się zamierzali w wielkiej sali uniwersytetu, aby odbyć wiec, mający na celu zaprotestowanie przeciw nadużywaniu ich imienia. Jakież ich zdziwienie, kiedy zastali nie tylko aulę, ale cały uniwersytet zamknięty, a na drzwiach ogłoszenie, że: w dniu dzisiejszym uniwersytet jest zamknięty z powodu śmierci profesora politechniki Wagnera.

P. Uljanow, wiedząc o zamierzonym zebraniu studenckim, wiedząc również, jakim ma być cel zebrania, zdobył się na pomysł zamknięcia uniwersytetu z powodu żaloby w politechnice. Pretekst aż nadto widoczny. Studenci, ujrawszy się wobec zamkniętego i pustego gmachu, rozeszli się spokojnie do domów, postanawiając jednak zebrać się nazajutrz i przeprowadzić swój zamiar.

Przewidujący rektor, wiedząc o co chodzi, a doczekawszy się tak wymownych skutków swego postępowania, znalazł się, jak przystało na typowego czynownika ze szkoły Apuchtina, t. j. zaweszał do pomocy — policję.

Policja zaweszała do pomocy żandarmów, postarano się również o setkę kozaków — no, i stało się to, czego sobie prawdopodobnie pan Uljanow i jemu podobni w głębi serca życzyć mogli.

Studentów nie wpuszczono do auli, a kiedy wyszli przed gmach uniwersytetu, otoczyła ich policja, żandarmi i kozacy.

Pewna część zdołała się jednak wyzwolić z otaczającego kordonu i kupą poszła przez Nowy Świat, skąd bocznymi ulicami rozeszła się. Pozostało około stu. Nie aresztowano ich jednak, tylko odebrano matrykuły studenckie. Skutek wiadomy. Będzie śledztwo, relegowania i t. d.

P. Uljanow, urządzając podobną rzeź z własnego popędu i — powtarzam — wiedząc dobrze, jakie z tego wynikną skutki, musi jednak czuć pewne niezadowolenie, z tego mianowicie powodu, że studenci narodowości rosyjskiej oświadczyli się solidarnie, jako potępiający, na równi ze wszystkimi, nadużycie ich imienia wbrew

chęci ich i woli. Na to zapewne p. Uljanow nie liczył.

Awantura cała rozpoczęta rano, trwała mniej więcej do drugiej po południu. Kiedy już odebrano studentom, przytrzymanym przez policję, matrykuły, puszczono ich na wolność.

Beletrystyka w Japonii.

W „Przeglądzie” paryskim zamieścił p. Hi-tomi obszerny artykuł o współczesnej powieści japońskiej. Z pracy tej, opartej na dokładnej znajomości przedmiotu, okazuje się, że cywilizacja europejska, która szybko rozpowszechniła się w Japonii, nie pozostała bez wpływu i na jej literaturę beletrystyczną. Dawny rodzaj powieści japońskiej, którego początek sięga dziewiątego wieku przed Chrystusem i powieść europejska, wprowadzona w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku, łączą się z sobą i wytwarzają ciągle nowe formy, będące zespoleniem owych form, tak odmiennych czasem i nastrojem.

Prawie wszyscy współcześni autorowie japońscy wzorną się na literaturach obcych. Mori Oguwał n. p. zna bardzo dobrze literaturę niemiecką, a nawet pisze z równą łatwością po niemiecku jak w języku ojczystym; Hasegawa Futabatei i Yayaki Saganoya są przedstawicielami literatury rosyjskiej; Ozaki Koyo wreszcie, Tsubusz Haruneya, Koda Rohan i inni, ulegają wpływom literatury angielskiej.

Oryginalną rzeczą jest, że pomimo wielkiego wpływu, jaki literatura francuska wywarła w Japonii, żaden prawie z wybitnych pisarzy tamtejszych nie zna języka francuskiego, a Wiktor Hugo, Zola, Alfons Daudet i inni pisarze francuscy są znani japońskim pisarzom głównie z przekładów angielskich, niemieckich lub rosyjskich. Również o literaturze polskiej wiedzą w Japonii tylko dzięki przekładom rosyjskim, pomimo, że twórcy Sienkiewicza i sybirskie opowieści Sieroszewskiego, cieszą się tam znacznym powodzeniem.

Początkowo, zapożyczali powieściopisarze japońscy u cudzoziemców tylko plan pracy, potem pomysły, obecnie dostosowali również i formę do wzorów europejskich. Okres zajęcia się ogólnego i zapału dla powieści cudzoziemskich, rozpoczął się w Japonii na dobre dopiero około roku 1883, z początku jednak interesowano się głównie powieściami o podkładzie socjalnym, był to bowiem czas fermentu i reform społecznych w Japonii.

Właściciel powieściopisarze, którzy wyrzucili ze swych utworów politykę i polemiki dziennikarskie, pojawili się w Japonii w roku 1887. Ci nowi powieściopisarze zerwali także z dawną tradycją, według której utwory literackie, pisało językiem odrębnym, zupełnie różnym od mowy potocznej i zaczęli pisać językiem zwykłym, żywym. Głównymi iniektorami tej reformy byli: Tsubusz Hazunoya, Ozaki Koya i Yamada Bimiosai. Pierwszy z nich poświęcił się następnie literaturze scenicznej i jest autorem kilkunastu sztuk wielce popularnych; trzeci, Bimiosai, napisał kilka wybitnych utworów, wyczerpał się, drugi zaś, t. j. Koya, tworzy dotąd i uważany jest, słusznie poniekąd, za najpierwszego z powieściopisarzy japońskich.

Styl jego jest prosty, jedyny i czysty, w utworach maluje pełne siły, wdzięku i prawdy, obrazy z życia rodaków. Jest on do pewnego stopnia japońskim Sienkiewiczem. Jako autor jest bardzo płodny; za arcydzieło jego uważana jest obszerna czterotomowa powieść p. t.: „Kouziki Yacha” (Demon złoty). Obok niego, najwybitniejszym pisarzem jest Rohan, którego dzieła celują filozoficznymi myślami i wzniosłym stylem. Mniej licznych wielbicieli ma Oguwał, chociaż romanse jego są przez ludzi wykształconych bardzo cenione.

Japońscy powieściopisarze dzielą się na kilka grup. Na czele najliczniejszej z nich stoi wspomniany już Ozaki Koya, a jedną z gwiazd tego stowarzyszenia jest Virotsu Riuro, odtwarzający z wielką wlernością obyczaje japońskie nadto Emi Somlin, którego szkice celują poezją, Kawakami Bizan, szczery realista i wreszcie Iwaya Szanami, mianowany niedawno profesorem szkoły wschodniej w Berlinie, autor bardzo dobrych powiastek dla dzieci.

Najbardziej znani i najwybitniejsi z pomiedzy młodych powieściopisarzy są: Izumi Kikowa i Oguri Fonyo, obaj uczniowie Keya. Stowarzyszenie to, które reprezentuje najważniejszy odłam świata literackiego, wywiera na ogół japońskiego społeczeństwa wpływ bardzo duży.

Druga grupa, mająca za przewodnika Tsubuszego Haruneyę, nie jest zbyt liczna, ale jeden z jej członków Gota Chugał, zyskał wielki rozgłos, jako autor studjów psychologicznych, niezaprzeczenie dużej wartości.

Nie od rzeczy będzie wspomnieć, iż jakkol-

wiek belletrysty japońscy cieszą się wielkim uznaniem w swej ojczyźnie, prace ich nie są bynajmniej sownie wynagradzane. Pisarz pierwszorzędny dostaje zazwyczaj zaledwie 100 franków za powieść całotomową, a wielu chodzi od jednego księgarza do drugiego, byle sprzedać rękopis za 50 franków.

Jak wszędzie zresztą, tak i w Japonii, położenie materialne nie zawsze jest dowodem dobrobytu autorów: byli i tam pisarze, którzy dopiero po śmierci wielką zyskali wziętość!

ZE SWIATA.

Listy z piekła. — Tatuowane damy. — Największe miasto w 1950. — Nowość dla amatorów.

Listy z piekła. Zamieszkała w Biełgorodzie wdowa po kupcu otrzymała pewnego dnia pocztą list pieniężny. Po rozpieczętowaniu znalazła papierek dwudziestopięciorublowy i pisany na maszynie list z podpisem zmarłego przed czterema laty męża jej. Nieboszczyk donosił, że przebywa obecnie w piekle, gdzie mu jest bardzo niedobrze, pociechy i ulgi spodziewać się może wtedy tylko, jeżeli wdowa wspominać go będzie, strzedz majątku swego i obchodzić się dobrze z krewnymi.

Niezbyt inteligentna kupcowa przeraziła się na widok listu z czeluści piekielnych i chciała na razie przedrzeć nawet piekielny pieniądz, — później jednak rozmyśliła się i postanowiła częściej wspominać nieboszczyka.

Listy z piekła nadechodzą coraz częściej. Mąż wspominał w nich o wszystkich swoich grzechach za życia, o szczęśliwych latach, spędzonych w pożyciu małżeńskim i od czasu do czasu dołączał trochę pieniędzy na „pierniki i cukierki“. W każdym jednak liście powtarzał z naciskiem prośbę swą, ażeby wdowa nie ważyła się nie zmieniać w odziedziczonej po nim spuściznie, każda bowiem zmiana przyprawia go o męki niewysłowione.

Nieustannie powtarzanie się jednej i tej samej prośby, ażeby nie sprzedawała domu, nasuwała domysł, że autorami korespondencji piekielnej są siostriżęcy wdowy, którzy, dowiedziawszy się, że ciotka ma zamiar pozbyć się domu, przez co straciłby nadzieję do spadku po niej, użyli sposobu tego, ażeby łatwowierną kobietę skłonić do zaniechania zamiaru swego.

Jedna z kuzoszek nie omieszkała wtajemniczyć wdowy w odkrycie to; wdowa nie wierzy jednak i przekonana jest święcie, że korespondencja jest z piekła. W ostatnich czasach zaczęła nawet sama korespondować z mężem; pisze listy i pali je potem w piecu, twierdząc, że wraz z dymem przedostaną się do czeluści piekielnych.

Tatuowane damy. Moda tatuowania, panująca wśród angielskich oficerów, przeszła na kobiety. W ciągu ubiegłego miesiąca jeden z londyńskich „specjalistów“ wytatował 900 pań i panien, należących do lepszych towarzystwa. Każą sobie wypalać na skórze podobizny mężów, narzeczonych, kochanków, psów, ptaków, niektóre dopuszczają się profanacji, utrwalając wizerunek Zbawiciela w koronie cierniowej.

Największe miasto roku 1950. Profesor uniwersytetu nowojorskiego Ph. Hiddings, obejrzawszy uważnie przestrzeń pomiędzy Nowym-Jorkiem i Bostonem z jednej strony, a Baltimorem z drugiej, obliczył na podstawie danych statystycznych o rozwoju miast i wzroście ludności, że już za 47 lat we wspomnianej miejscowości powstanie miasto, liczące 60 milionów mieszkańców.

Miejscowość ta zajmuje przestrzeń 700 kilometrów i przedstawia całą grupę miast, prawie zlewających się z sobą. Długość ulic obecnie w samym Nowym-Jorku dosięga już 2 tysiące kilometrów, a w największym mieście świata w r. 1950 wynosić będzie 68 tysięcy kilometrów. Profesor Hiddings uznał nawet za możliwe nakreślić ogólny plan miasta przyszłości, biorąc pod uwagę wszystkie możliwe przeobrażenia, w naszym życiu zająć mogące.

Nowość dla amatorów pocztówek. Od 1 grudnia b. r. wchodzi w życie uchwała rządu francuskiego, mocą której strona adresowa francuskich pocztówek ilustrowanych podzielona będzie na dwie połowy. Jedna połowa przeznaczona będzie na adres, druga na korespondencję. Nowość tę wprowadzono na żądanie zbieraczy pocztówek, którym chodzi o to, aby ilustracje na pocztówkach nie były szpeczone przez napisy.

KRONIKA

Kalendarzyk kofelejny. Dziś piątek Post. Barbary panny męczenniczki i Piotra Chr.; w sobotę Sabby opata wyznawcy i Krystyny męczenniczki.

Kalendarzyk antreusminzny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 7 minut 23, zachód przypada o godz. 3 minut 37, długość dnia godzin 8 minut 14.

Kupujecie tylko a Ochrześcijan!

Z KBAJU.

Z Tarnowa piszą nam: W Krakowie umarł Wilhelm Schudmak, żyd, student odbywający służbę jednoroczną. Zwłoki jego sprowadzono do Tarnowa, gdzie ma rodzinę. Pogrzeb odbył się z wielką paradą i z asystą wojskową. Co jednak jest dziwne, że magistrat wysłał kilku policjantów w paradnych mundurach, którzy prowadzili koadukt pogrzebowy, torując mu drogę przez miasto. Nie zdarzyło mi się widzieć, aby na pogrzebach chrześcijańskich policjanci tak uroczysto występowali. Nie sądzę też, aby było właściwym żydowskiemu, prywatnemu pogrzebowi nadawać niejako cechę urzędową.

Nowy Sącz 2 grudnia. (Krwawe chrzciny). We wsi Marcinkowicach właścian Wojciech Konar wyprawiał huczne chrzciny. Wśród zaproszonych gości był także Jan Świerczek, karbowy dworski. Począstek był suty a stąd i hamory silnie podniecone. Zabawa przerodziła się w bójkę, wśród której Świerczek tak silnie Jana Konara, brata gospodarza, uderzył motyką w głowę, że ten ducha wyzionął.

Sprawca tego czynu stawał przed przysięgłymi w Nowym Sączu, a ponieważ wszyscy świadkowie zgodnie zeznali, że on i Konar byli zupełnie pijani, sądzono go jedynie za przekroczenie z § 523 na miesiąc aresztu.

Rajeza 1-go grudnia. (Pożar fabryki.) W noc wczorajszej o godz. 8 weszła się w tutejszej fabryce tektur, własności p. Jaróbowicza, pożar, który w braku należytego ratunku wnet objął całe zabudowania fabryczne i zniszczył je wraz z maszynami, inwentarzem i zapasami do szczytu. Osoby, zamieszkałe w budynkach fabrycznych, zaledwie z życiem ujęte zdołały. Przybyła na miejsce straż pożarna z Miłówki, sikawki z miejscowej stacji kolejowej i z miasteczka Rayczy nie były w stanie wobec srożącej się burzy opanować ognia.

Fabryka ta, zatrudniająca przeszło stu robotników, po przebiegu różnych kolei w ostatnich czasach, dobrze rozwijać się zaczęła; jakieś pruskie towarzystwo zamierzało takową nabyć i rozszerzyć. Pertrakcje właśnie przerwał pożar, który pozostawił po sobie tylko zniszczone mury i steroczący komin.

Wobec zniechęcenia właściciela, kto wie, czy będzie mógł i chciał przystąpić do odbudowy, przez co intencje Prusaków w takim nabyciu ruina znalazłaby swe spełnienie.

Możeby się znalazł w kraju ktoś, aby się tą sprawą zainteresował i zechciał dla poparcia krajowego przemysłu tu swe umieścić pieniądze.

Na razie przeszło stu ludzi pozostaje na ciężką porę zimową bez zarobku.

W Żywcu fabryka sztucznych nawozów, kwasu siarkowego i kleju sprzedana trustowi kościarzy pada już pod kilofem, znoszącym ją zupełnie; także i tu parę set ludzi rozpuszczono, starsi otrzymali wydatniejsze odprawy w gotówce, kilku umieszczono gdzieś indziej, reszta poszła do domu.

Z Bodzanowa piszą nam: Dnia 1 grudnia o godzinie 7 wieczór wybuchł z niewiadomej przyczyny grzyzy pożar na probatwie w Bodzanowie. W dwóch godzinach spłonęły do szczytu trzy stodoły, wozownia, cała krescencja tegoroczna i wszystkie sprzęty gospodarskie. Usilnemu ratunkowi zawdzięczać należy ocalenie kościoła, plebanji i stajni.

Sprawa księżny Alicji Schönburg-Waldenburg przedstawia się zupełnie inaczej, niż w oświetleniu prasy żydowskiej. Księżna — jak wiadomo córka don Carlosa — poślubiła przed 6 laty księcia Schönburg-Waldenburg, zrujnowanego szlachcica saskiego. Była to bardzo piękna i pełna temperamentu panna. Opowiada o niej, że przed ślubem kochał się w niej pewien wenecki szlachcic, marnego charakteru, z którym nawet wymieniła kilka niewinnych listów. Po zaręczynach zażądała zwrotu swojej korespondencji. Ale ów Weneccjanin odmówił. Księżniczka spotkawszy raz na Lido swego wielbiciela, poszczuła go swymi olbrzymimi dogami i zmusiła w ten sposób do oddania listów.

Pożycie jej z mężem było nieszczęśliwe. Schönburg miał naturę i wychowanie pruskiego junkra, a w stanie nietrzeźwym bił nawet swoją żonę. To skłoniło ją do opuszczenia męża. Roman z woźnicą jest wymysłem żydowskich reporterów. Księżna powróciła do Saksonji i wytoczyła sprawę rozwodową przed sądem drezdeńskim. Na razie mieszka w mieście saskim Piraa w towarzystwie swego brata don Jaime de Bourbon.

W procesie kieszoniewskim przesłuchiwało między innymi niejakiego Pronina, autora broszury p. t. „Gdzie winowajca“, w której przedstawia żydów jako najgorszych szkodników społecznych. Przy tej sposobności poruszono sprawę interwencji Joana kronsztadzkiego, popa prawosławnego, który cieszy się wielką popularnością wśród prostodusznych właścian rosyjskich, ma sławę świętobliwca i powoływany bywa nawet na dwór. Otóż Joan potępił najpierw rozruchy kieszoniewskie, później jednak na nasażnie informacji Pronina odwołał swoje potępienie i w oświadczonym liście uznał winowajcami żydów. Obrońca oskarżonych Szmakow, chciał odczytać na posiedzeniu sądu jeszcze jeden list Joana również przeciwko żydom skierowany, ale sąd nie zgodził się na to. Broszura Pronina była bardzo rozpowszechniona w Kieszoniewie i nie mało się przyczyniła do podburzenia tamtejszych kacapów przeciwko żydom. Pronin oświadczył, że agitował z przekonania i z własnej inicjatywy, chąc poprzeć usiłowania ministra spraw wewnętrznych zmierzające do ukrócenia samowoli żydowskiej.

Rozprawa jest prowadzona ściśle tajnie, tak, że szczegółów można się dowiedzieć tylko od adwokatów lub członków sądu. Przesłuchano dopiero trzecią część świadków z pierwszej partii. Proces potrwa dwa miesiące.

Niemiecka moralność. Żydowsko-hakatyjszcza prasa skorzystała z procesu hr. Kwileckiej, aby rzucić się na moralność polskiego społeczeństwa! Jakaż jest moralność niemiecka, o tem można się przekonać, przeglądając rubrykę „z sali sądowej“ w czasopiśmie berlińskich. Można tam odciżnienie znaleźć wypadki takiego zezwierzęcenia i dziczenia, o jakich nawet wyobrażenia nie mamy. Niedawno n. p. sądzono hrabiankę V., która zamordowała swoje nieślubne dziecko; onegdaj znówu toczył się proces zegarmistrza Rochelhischa, zamożnego mieszczanina o uwiedzenie dwóch rodzonych córek! Takich przykładów można by mnóstwo przytoczyć. I hakatyści śmiają nam szarzać niemoralność!

KRAKOW, 4 grudnia.

Wspólna adoracja męska Przenajświętsz. Sakramentu odbędzie się w kościele Sióstr Felicjanek na Smoleńsku w niedzielę 6 grudnia b. r. po południu od godz. 3 do 4 tej, na którą Zarząd Bractwa wszystkich swych członków zaprasza.

Wielki Wydział Kasy oszczędności miasta Krakowa odbędzie posiedzenie w sobotę dnia 5 bm. o godzinie 5 po południu. Na porządku dziennym półroczne zamknięcie rachunkowe za czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1903 roku. Wkładki łącznie ze skartalizowanymi odsetkami wynoszą 31,312,275 koron 87 halerzy. Ogólny obrót w półroczu wykazuje sumę 35,738,808 koron 75 halerzy. Czysty sysek wynosi 40,624 koron 67 halerzy.

Wydział dokona następnie wyboru III dyrektora. Jubileusz rektora Zolla. Komitet słuchaczy prawa Uniw. Jag. dla uczczenia jubileusza rektora Zolla uprasza o zamieszczenie w łamach naszego pisma następującego ogłoszenia:

Adres słuchaczy prawa Uniw. Jag. dla rektora Zolla można podpisywać w piątek, dnia 4 grudnia rano od 9 do 12 w sali nr. 34 w „Collegium novum“, a wieczorem od 6—8 w lokalu Biblioteki słuchaczy prawa przy ulicy św. Anny.

Rada miejska podgórska uchwaliła wysłać do rektora Zolla, który jest honorowym obywatelem Podgórza deputację w dniu jego jubileusza i złożyć mu gratulację.

Połączone sekcje I i III Rady miejskiej pod przewodnictwem prezydenta p. Friedleina obradowały we środę nad sporem pomiędzy gmiłą a przedsiębiorcą p. Judkiewiczem z powodu budowy kolei lokalnej Kraków-Koomyrzów.

Secje uchwaliły przedstawić Radzie miejskiej zakończenia tej sprawy.

Trzytysięczne przedstawienie. Popołudniowe przedstawienie w teatrze miejskim w niedzielę jest trzytysięcznym z porządku od dnia otwarcia teatru miejskiego w Krakowie. Czwartki tysięcy w tymże dniu rozpocznie przedstawienie wieczorne „Kopciuszka“.

Z Tow. Bratniej Pom. Uczniów Akad. Sztuk Pięknych. Na walnem zgromadzeniu, które odbyło się w sobotę 28 listopada, wybrano sekretarzem kol. Jana Januszewskiego, skarbnikiem kol. Ignacego Łobosa. Niestrudzonego pracownika-artystę p. Feliksa Jasińskiego, dla zastąg, położonych około sztuki polskiej, zamianowano członkiem honorowym tegoż Towarzystwa.

Artystka-spiewaczka p. Maryla Posiadłowska, znana w Krakowie z występów w koncertach „Lutnia“, zaangażowana została na szereg występów gościnnych do Warszawy i kilku miast większych w Rosji. Sympatycznej śpiewaczce-krakowiance życzymy zasłużonego powodzenia.

Zjazd kraków w Wiedniu odbył się 30 listopada i 1 grudnia. Uczestniczyli w nim przedstawiciele krakowskiego cechu: pp. Ludwik Sechtling i Franciszek Holub, Pierwszego dnia zabierali głos

DLA DZIECI!!!

OBRAZKI NA KOLEDE!

na św. Mikołaja, wielki wybór książeczek z obrazkami historycznymi. — Żołnierze wycinane z kartonu do ustawiania.

poleca Specjalny Skład artykułów treści religijnej

KAZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIEGO w Krakowie, plac MARJACKI 8.

w dyskusji p. Helub ujmując się energicznie za galicyjską produkcją. W drugim dniu mówił p. Sechtling po polsku, gorąco powitany przez słowiańskich członków Zjazdu.

P. Sechtling postawił następujące rezolucje:

a) Przemysł rękodzielniczy mogą prowadzić jedynie majstrowie, którzy się wykazali kartą przemysłową, jako biegli w fachu krawieckim, oraz tylko ci właściciele składów sukna, którzy są krawcami;

b) przemysłowcom-konf. koniastom nie wolno trzymać nic więcej prócz gotowej konfekcji, nabytej z fabryk, lub od innych kupców. Nie wolno im ani miary brać, ani poprawek, przeróbek i reperacji — skuteczniać mają sprzedawać towar taki, jaki na składzie posiadają gotowy, lub też surowy materiał. Przemysłowcom tym nie wolno pod żadnym warunkiem zobowiązywać się do wykończenia gotowych ubrań, choćby nawet wykończenie to powierzyli majstrowi krawieckiemu. To samo dotyczy przeróbek, reperacji i brania miary;

c) składki konfekcyjne winne być liczebnie ograniczone, stanowiąc zaś nie powinno być wolno w jednej i tej samej miejscowości przemysłowcom, mającym skład gotowych ubrań, lub skład sukna, mieć więcej jak jeden sklep;

d) dostawy ofertowe nie mogą być nikomu innemu powierzane, jak tylko jedynemu uprawnionym do ich przyjmowania i wykonywania majstrom krawieckim;

e) dążyć należy do tego, aby kler raz na zawsze od krawiectwa usunęty został i nim ani pośrednio, ani bezpośrednio się nie trudził;

f) postanawia się, że praktyka uczniów przynajmniej od 3 do 4 lat, a ocenianie od 2 do 4 lat trwać powinna, zaś okres pracy czeladzi, abegającej się o karty przemysłowe do samodzielnego zajmowania się krawiectwem, powinien być co najmniej czteroletni, celem ostatecznego wykształcenia się tychże w krawiectwie.

Wieczór humorystyczny. W sobotę w sali hotelu Saskiego odbędzie się wieczór humorystyczny Andrzeja Lelewicza, artysty i reżysera operetki teatru miejskiego we Lwowie. Program zawiera „Djabł w Galicji“ satyra współczesna przez hr. Starzeńskiego (nowość). „Ja się nie chwiałem“ sylwetka humorystyczna ze śpiewami, „Junacy“ scena lichwiarza charakterystycznie komiczna ze śpiewem (wyjątek z operetki Suppego) „Jelen“ (wspomnienia z ławy szkolnej) monolog komiczny przez Martynaowicza; zakończy „Piełgrzym z Palestyny“ satyra z prologiem, kuptami i demonstracją drogiej pamiętki (nowość). Muzyka wojskowa 56 pułku piechoty. Początek punktualnie o godz. wpół do 8 wieczorem.

Nieporządkł pocztowe. Kilku naszych czytelników z Podgórze, zwróciło nam egzemplarze „Głosu Narodu“ zupełnie potargane i zniszczone, które w tym stanie zostały im doręczone przez pocztę. Zwracamy uwagę, kogo należy, na te nieporządki, które są wielką krzywdą dla dzisiejska.

Pęknięcie rury wodociągowej. Wczoraj o godz. wpół do 5 popołudniu zdarzył się wypadek pęknięcia głównej rury wodociągowej a to w ulicy Studenckiej przy narożniku ulicy Loretańskiej niemal w tym samym miejscu, co przed półtora rokiem. Tym razem katastrofa aozkolwiek zdarzyła się już wieczorem, została jednak wcześniej dostrzeżona przez żołnierza policyjnego, który o wypadku zatelefonował do swojej władzy. Inspekcja policyjna uwiadomiła stację straży pożarnej, skąd wyruszył na miejsce II pluton straży z naczelnikiem p. Nowotnym, a jednocześnie zaalarmowano biuro wodociągowe, które też wysłało wszystkich swoich urzędników; dyr. p. Jaszczurowski zarządził natychmiastowe zamknięcie zasów, co wstrzymało wybuch wody. Silny promień wody, który wybuchł, wyrwał okół 2 m. kw. ziemi, a woda na stopę wysoko zalała ulicę Studencką na przestrzeni aż do ul. Garnarskiej. W godzinę po wypadku szyby zasunęto i dalszemu wybuchowi wody zapobieżono.

Ze Stowarzyszenia stróżów katolickich. W niedzielę dnia 6 grudnia b. r. odbędzie się w lokalu Stow. kat. Stróżów przy ul. Brackiej l. 13, parter uroczysty obchód św. Mikołaja z połączonym przedstawieniem amatorskim.

Początek o godz. 3-ciej popoł. Program przedstawienia: „Zyd w beczce“ wodewil w 1 akcie ze śpiewami i tańcami, monologi i t. d. Lista dla dzieci do zabawy otwarta codziennie od godz. 9—12 rano i od 3—5 pop.

W domu robotniczym przy ul. św. Tomasza l. 37 w lokalu Tow. kat. „Przyjaśń krakowska“ w niedzielę t. j. dnia 6 grudnia b. r. ku uczczeniu pamięci bohaterów jako 73 letnią rocznicę powstania listopadowego, program rozpocznie się odczytem profesora Kozłowskiego, następnie odegrają amatorzy sztukę p. t. „Jan Kiliński, szewc z Warszawy“.

Wysprzedaż. Od wczoraj wieczór rozpoczęła się wysprzedaż wódek, likierów, koniaków i nalewek, oraz konfitur, po zwiniętej cukierni pod firmą Krowickowskiego przy ulicy Florjańskiej. Pomędzy napojami znajduje się wiele wódek ćwierćwiekowej starości.

Kazimierz Zapala,
jubiler
w Krakowie przy ulicy Szewskiej, nr. 2.

Nagła śmiercią zmarł ubiegłej nocy — w domu noclegowym na Kleparsu Feliks Zieliński, robotnik. Przyzwane pogotowie ratunkowe zastało już martwe zwłoki — które odwieziono do zakładu medycyny sądowej.

Gabryelski (Kraków) kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina i harmonje — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Repertuar teatru miejskiego.

W piątek teatr zamknięty.

W sobotę 5 grudnia: „Kopciuszek“, baśń ludowa w 8 obr. z tańcami i śpiewami, podług Górnara i Grimma, przełożył A. Walewski. (Nowość).

W niedzielę 6 grudnia o godz. 8 po południu: „Konfederaci Barscy“, dramat w 2 aktach A. Mickiewicza (ceny zmniejszone do połowy).

Repertuar teatru ludowego.

W sobotę 5 grudnia: „Głośna sprawa“, dramat w 6 odsłonach przez pp. D'Ennery i Cormon.

W niedzielę 6 grudnia po południu: „Chata za wsią“.

W niedzielę wieczorem: „Głośna sprawa“, dramat w 6 odsłonach przez pp. D'Ennery i Cormon.

Kącik humorystyczny.

Doświadczony bankier.

— Więc pan hrabia chce się żenić z moją córką? .. Ależ, panie hrabio, ja znam pańskie interesy! .. Wie hrabia co? Pańskie długi potrzebują, co by się hrabia ożenił z dwiema moimi córkami i to jeszcze mało!

Na ulicy.

— Dopiero od wczoraj znamy się, a już pan prosisz o pożyczkę?

— Ależ, drogi panie, ja paia już bardzo dawno znam!

— A to skąd?

— Jesteś pan nadzwyczajnie podobny do mego nieboszczyka stryja, który mi nigdy pożyczki nie odmawiał...

Piękne nadzieje.

Genjusz współczesny: Jestem przekonany, że moje poezje podziwiać będą, gdy Słowacki i Mickiewicz już dawno będą zapomniani.

— Tak, ale nie pierwej, aż to nastąpi!

Dział ekonomiczny.

Najazd mydła niemieckiego, a szczególnie mydła „Schichta“ z Anses'g na kraj nasz zaczyna przybierać wprost zastraszające rozmiary.

Dzięki, nie dobroci towaru, bo mydło do prania wyprodukowane w naszych krajowych fabrykach Friedrichów we Lwowie, Rożnowskiego w Krakowie i w mniejszych kilkuset mydlarniach w większych i mniejszych miastach jest co do gatunku znakomite, ani ceaa, bo krajowe jest znacznie tańsze, lecz tylko owymi obfitymi plakatami z „jeleniem“ i „kluczem“ umiał p. Schicht tak zaimponować naszym panom, że bez zdawania sobie sprawy z krzywdy, jaką wyrządzają jednej z najzdrowszych gałęzi produkcyjnych w kraju, żądają dziś w sklepach tylko mydła „Schichta“.

Nie chcemy kupować dobrego i tańszego mydła galicyjskiego, bezmyślnie dajemy się łapać na blichtr krzykliwej reklamy, a później zdziwimy się, że w kraju nikt nie chce stwarzać przemysłu.

Panie nasze powinny same zrozumieć powołanie kobiety obywatelki kraju i w tym duchu oddziaływać na swoje sługi, które ślepo naśladowują modę kupowania tylko obcych towarów.

Wystawę gwiazdkową wyrobów krajowych urzędu „Sokół“ w Tarnowie w dniach 6, 7, 8 grudnia.

W dniu 8 grudnia popołudniu będzie miał odczyt „O dzisiejszym stanie galicyjskiej produkcji przemysłowej“ kierownik Biura reklamy wyrobów krajowych we Lwowie p. Olszewski, objaśniany na okazach niektórych gałęzi wytwórczych.

Rada miasta.

Wybór wiceprezydenta.

Rada miejska rozpoczęła wczorajsze posiedzenie wyborem wiceprezydenta. — Na 68 głosujących otrzymał p. Michał Chyliński 46 głosów, 21 kartek było białych, 1 głos padł na r. m. Bazasa.

Wybrany zatem został p. Michał Chyliński. Po ogłoszeniu wyboru nowy wiceprezydent złożył przysięgę, a po przemówieniu okolicznościowym odbierał od prezydenta i kolegów gratulacje.

Magazyn i Pracownia wyrobów złotych i srebrnych, wykonanych ozdobnie i gustownie, podług najnowszych wzorów. 3130

W wielkim wyborze Pierścionki zaręczynowe, Obrączki ślubne, Szpilki, Wyprawy srebrne i t. p. podług wszelkich wzorów. — Wyroby z chińskiego srebra. — Wszelkie zamówienia i naprawy uskuteczniłam szybko i dokładnie na czas oznaczony i po cenach nader przystępnych. — Kupuję i przyjmuję w zamian wszelkie przedmioty złote, srebrne i inne kosztowności.

Posiedzenie jawne.

Po dokonanych wyborze udzieliła Rada miejska r. m. Bartoszewiczowi urlopu do 1 stycznia 1904. Następnie na wniosek prezydenta miasta uchwalono jednomyślnie wzięcie udziału w 40-letnim jubileuszu prof. Zolla i upoważniono p. prezydenta do wręczenia jubilatowi adresu.

III dyrektor Kasy oszczędności.

R. m. Ulanowski domaga się, aby wybór III-go dyrektora Kasy oszczędności, mający się odbyć w sobotę, odłożono do czasu, aż Wydział określi zakres działania III-go dyrektora i przedłoży go Radzie miasta. Trzeba bowiem wiedzieć, za co Kasa będzie dyrektorowi płacić.

R. m. Daszyński domaga się, aby prezydent miasta przedłożył Radzie do dni 14 tu, a w każdym razie przed wyborem III-go dyrektora, projekt reformy statutu Kasy i interpeluje w sprawie zapomóg dla służby miejskiej.

R. m. Rotter zgłasza wniosek nagły, aby prezydent nie zarządził wyboru III-go dyrektora przed reformą statutu Kasy.

R. m. Gross zaznacza w tej sprawie, iż posadę III-go dyrektora Kasy uważa za polityczną, która powinna być powierzona żydowi.

Wniosek uchwalono w głosowaniu imiennym 32 głosami przeciw 27.

Rewizja statutu miejskiego.

R. m. Rotter domaga się zmiany statutu miejskiego i zgłasza wniosek nagły o zwrócenie się do sekcji prawniczej, aby zastanowiła się nad sprawą reformy statutu i wyborem komisji w tym celu.

Po przemówieniu r. m. Daszyńskiego, Grossa i wyjaśnieniu dra Leo, Rada uchwaliła wniosek.

Wnioski.

R. m. Gross zgłasza wniosek o utworzenie przy Kasie oszczędności zakładu dla wydawania listów zastawnych i domaga się organizacji budowy mieszkań dla robotników.

Wnioski przekazano odpowiednim sekcjom.

R. m. Miedniak zaznacza, że udzielona przez rząd zapomoga dla powodziar w kwocie 100.000 kor. jest niewystarczającą i stawia wniosek, aby zwrócić się do namiestnictwa i Wydziału kraj. o dalsze fundusze na zapomogi, tudzież jeszcze raz domagać się przez prezydium Koła polskiego i posłów m. Krakowa od dra Koerbera dalszych zasiłków.

Zapomogi.

Rada miasta uchwaliła po dłuższej dyskusji tytułem zapomogi z powodu drożyzny dla dyetariuszy kwotę 3000 kor., dla służby 810 kor. Posiedzenie zamknięto o godz. 8:20.

Uchwała odraczająca wybór dyrektora Kasy, jest wielkim zwycięstwem idei. W imię której zwalczaliśmy kandydaturę dra Horowitza. Widocznie silny oddech ludności chrześcijańskiej nie pozostał bez wpływu na niektórych członków Rady.

Z Teatrów.

Wczorajsze przedstawienia.

Krakowianie mieli wczoraj widowisk podo-statkiem. W teatrze miejskim Ludka, która wciąż jeszcze cieszy się powodzeniem, w Ludowym premiera p. J. Ożegalskiego, krotokhwiła w 3 aktach p. t. „Anarchista“, w sali „Sokoła“ wreszcie — wieczór humorystyczny Fischera.

W Ludowym nie było zbyt pełno. Ale ci co przyszli bawili się dobrze. Nowość wczorajsza miała tę zaletę, że budziła śmiech na sali. Humor jej odpowiada w zupełności wymaganiom popularnej sceny. To co by raz było wybredniejsze gusta, a więc naiwność pomysłu i karykaturalna szarża wyprowadzonych na scenę postaci, w Teatrze Ludowym uchodził. Pod tym względem zresztą „Anarchista“ nie odskakuje bardzo od wielu sztuk Bałuckiego.

Treść farsy taka. P. Kasper Fiferski, właściciel dóbr, ma żonę Kunegundę, której nade wszystko imponują tytuły. Pragnęłaby mieć za zięcia hrabiego lub barona. I z tej przyczyny nie zezwala na małżeństwo swej córki Zofji z inżynierem Zygmuntem Rembskim. Młodzi się kochają, lecz wola matki, która decyduje o wszystkim co się ma dzieć w domu stoi ich szczęściu na przeszkodzie.

Rembski przywozi ze sobą swego kuzyna hrabiego, aby ten się wstawił za nim. Ale i to nie pomaga. Ostatecznie jednak jakieś wyjście znaleźć się musi, więc pani Fiferska prócz na-

miętności do: tytułów ma jeszcze drugą: obawę przed anarchistami. I oto wyciekuje kuzyn Rembskiego. Przedstawia inżyniera jako anarchistę. Reszty domyśleć się łatwo.

Sztuka wogóle grana była dobrze. Wesoło też bawiono się wczoraj w sali „Sokoła” gdzie monologował Fisser. Ma on już tak ustaloną opinię, że właściwie samo zaznaczenie faktu wystarczy. Po każdym monologu srywała się burza oklasków. □

Z sali sądowej.

Nieszczęśliwy mąż.

Przed trybunałem orzekającym sądu krajowego karnego pod przewodnictwem rady Błonawicza toczyła się rozprawa karna przeciw Mikołajowi Podgórnemu, pensjonowanemu konduktorowi kolejowemu, oskarżonemu o występki z § 335 u. k. i niedozwolone noszenie broni palnej.

Powodem oskarżenia były niesnaski małżeńskie Podgórnego, wskutek czego żona go opuściła i zamieszkała pod l. 29 przy ulicy Szlak. Podgórnego, który nie mógł się pogodzić z myślą trwałej rozłąki, przedsięwziął różne kroki, aby żonę skłonić do powrotu. W tym celu wpadł w towarzystwie Wojciecha Macały do mieszkania żony, która mieszkała z Anną Czajówną, zrobił awanturę, która poruszyła całą kamienicę, ale celu nie osiągnął, bo mu się żona wyrwała i z mieszkania uciekła.

Podgórnego, mając nadzieję, że przez Czajównę łatwiej trafi do swej żony, nie opuszczał jej do późnego wieczora. Posiadał z nią na spacer, — wstępował do szynków i dobrze się bawił.

Kiedy Czajówna po godzinie 10 wieczorem wracała do domu, Podgórnego odprowadził ją i korzystając z otwarcia bramy, wcisnął się do sieni. Tu powstała nowa awantura, gdyż ani Czajówna, ani stróż domu, ani właściciel p. J. Wątorski nie zyczyli sobie mieć w domu Podgórnego z powodu jego popołudniowej wizyty. Gdy wyrzucony z sieni od domu odstąpić nie chciał, tłukł się do bramy i dzwonił, wtedy jeden z czeladników piekarni wyszedł na ulicę i uderzył go w twarz. Podgórnego upadł na ścieżkę, ale doprowadzony do najwyższego rozdrażnienia, zbliżył się potem do okna pokoju parterowego i strzelił z rewolweru. Kula trafiła chłopca Mikołaja Urbańczyka w brzuch i spowodowała zapalenie otrzewnej, na które Urbańczyk wkrótce potem umarł.

Podgórnego przyznaje że strzelił, ale w rozdrażnieniu, nie mając najmniejszego zamiaru zabicia kogokolwiek, ale strzał był obliczony na spłoszenie ludzi, patrzących na jego wstyd i podobno mu urągających.

Trybunał przyjmując te okoliczności, skazał Podgórnego na jeden miesiąc ścisłego aresztu, odraczając termin odbycia kary na 6 tygodni.

Oskarżenie wnoszą zastępca prokuratora dr Trzaskowski.

Rada państwa.

Wiedeń 3 grudnia. W Izbie posłów odbywa się dostojne odczytywanie interpelacji i wniosków.

W Radzie państwa do godz. kwadrans na 2 odczytywano interpelacje. Pomiędzy interpelacjami odczytano także interpelację pos. Steina i tów., którzy, ze względu na rozmaite wersje o odwiedzinach Fressla w belgradzkim konaku, zapytują prezydenta ministrów czy gotów jest na drodze dyplomatycznej przekonać się o prawdziwym stanie rzeczy. Pos. Fressl występuje przeciw tej interpelacji w zapytaniu do prezydenta. Podnosi, że pos. Stein wygłaszał raz twierdzenia o zegarku, potem o ołówku złotym, a następnie o trzaskach z podłogi i żądał od prezydenta ministrów, aby się porozumiał z rządem serbskim. Wobec tego musi mówca przypomnieć, że w Austrii istnieje ustawa z r. 1873 postanawiająca, że mandat poselski może otrzymać tylko człowiek rozsądny. Mówca pyta prezydenta, czy chce pos. Steina posłać pod obserwację. Prezydent odbiera Fresslowi głos i wyraża nbolewanie, że pierwemu mu głos nie odebrał.

Przystąpiono do dalszej dyskusji nad wnioskiem Dworzaka o § 14 tym.

Przemawia pos. Choc z czesku.

Godzina 3-cia mówca mówi dalej. O godzinie 2½ zjawił się w loży dyplomatycznej duński następca tronu. Niebawem pośpieszył do loży prezydent Vetter i złożył mu wizytę, poczem następca tronu duński zwiedził budynek parlamentarny.

Wiedeń 4 grudnia. Po mowie obstrukcyjnej pos. Choca oświadczył się dr Kathreil imieniem stronnictwa przeciw nagłości, pos. Bareth w imieniu wszech Niemców za nagłością.

Mówca Koła polskiego pos. Apolinary Jaworski usadniał w dłuższym przemówieniu, przerywanym gwałtownymi protestami ze strony Czechów, dlaczego Koło polskie będzie głosować przeciw nagłości.

Po przemówieniu jeneralnych mówców: pos. Ryby — pro, pos. Pernerstorfera — contra, w imiennym głosowaniu odrzucono nagłość wniosku 105 głosami przeciw 70.

Koniec posiedzenia.

Posłowie Schreiner i Pernerstorfer domagają się natychmiastowego wzięcia pod obrady wniosków komisji.

Prezydent oświadcza, że trzymać się będzie regulaminu obrad.

Na wniosek pos. Jaworskiego na drugi punkt następnego porządku postawiono przedłożenie o podwodach, na pierwszym są wybory.

Posiedzenie zamknięto o godzinie wpół do 6 wieczorem. Następnego dnia o godz. 11 przed południem.

TELEGRAMY.

Pos. Pacak a Koło polskie.

Wiedeń 4 grudnia. (Tel. wł.). Ponieważ Koło polskie oświadczyło się na wczorajszym posiedzeniu Rady państwa przeciw nagłości wniosku w debacie nad par. 14 i jest skłonem do chwycenia się najostrożniejszych środków dla zwalczania obstrukcji, pos. Pacak podnosi zarzut, że Polacy zwalczają bratni sobie naród czeski i ma zamiar odwołać się do narodu polskiego zapytaniem, czy stanowisko zajęte przez Koło polskie, jest faktycznie wyrazem woli całego narodu polskiego.

Prezes delegacji.

Wiedeń 4 grudnia. (Tel. wł.). Dzienniki poranne donoszą, że prezesem delegacji austriackich będzie hr. Gautsch, były prezydent ministrów.

Sejm węgierski.

Budapeszt 4-go grudnia. W sejmie trwały imienne głosowania do godziny w pół do 2, poczem pos. Lengyel prosił prezydenta, by stwierdził komplet. Gdy stwierdzono obecność tylko 84 posłów, prezydent przerwał posiedzenie na kwadrans. Pausa przeciągnęła się jednak do godziny trzy kwadrans na 3, poczem po podjęciu posiedzenia dalej odbywały się imienne głosowania.

Po dalszych głosowaniach prezydent gabinetu hr. Tisza wskazuje, że z powodu odbywania całodziennych posiedzeń nagromadziło się mnóstwo spraw, które rząd musi załatwić i dlatego wnoszą, by dziś nie było posiedzenia.

Po przyjęciu tego wniosku zakończono posiedzenie o godz. 7 wieczorem.

Audjencja hr. Tiszy.

Budapeszt 4 grudnia. (Tel. wł.). Wielkie wrażenie wywołała tu wiadomość, że hr. Tisza udaje się w sobotę do Wiednia, aby na posłuchaniu u monarchy porozumieć się w sprawie nowych koncesji dla Węgrów.

Kontyngent wojskowy na Węgrzech.

Budapeszt 4 grudnia. Węgierskie biuro korespondencyjne donosi na podstawie autentycznych informacji, że może potwierdzić doniesienie, iż zarząd wojskowy na wypadek, jeżeliby do stycznia nie mógł się odbyć pobór rekrutów, byłby zmuszony powołać rezerwę zapasową ostatnich trzech lat, względnie w kawalerji i artylerji konnej zatrzymać żołnierzy trzeciego roku. Przytem dodaje, że ze względu na rodziny żołnierzy, zatrzymano tylko najmniejszą liczbę.

Mianowania.

Lwów 3-go grudnia. (Tel. pryw.) „Gazeta Lwowska” ogłasza: Minister kolei żelaznych zamianował oficjała Augusta Ocetkiewicza, naczelnika urzędu stacyjnego w Skawinie naczelnikiem urzędu stacyjnego w Wieliczce, oraz przeniósł na własne życzenie komisarsza maszyn Fryderyka Froehlicha z dyrekcji w Wiedniu do kierownictwa ruchu w Czerniowcach, zaś adjunkta maszyn J. Ilnickiego z kierownictwa ruchu w Czerniowcach do okręgu dyrekcji lwowskiej, na koniec zezwolił na wzajemną samianę miejsc komisarzowi kolejowemu drowi Janowi Prunkulowi w Czerniowcach i drowi Zygfrydowi Hellerowi w Wiedniu.

W sprawie kanałów.

Lwów 3 grudnia. (Tel. pryw.) Wydział krajowy zwołał na niedzielę dn. 6-go b. m. na godzinę 11-tą przed południem do gmachu sejmowego posiedzenie dróg wodnych. Przedmiotem obrad będzie sprawa trasy kanałów pomiędzy Puchowicami a Podgórzem tndzież sprawa portu pod Krakowem. Do udziału w obradach dopuszczeni zostaną także delegaci miasta Lwowa.

Komisja sanitarna.

Wiedeń 3 grudnia. Komisja sanitarna obradowała dzisiaj nad projektem rządowym ustawy o uregulowaniu stosunków w aptekarstwie. Po dłuższej dyskusji przekazano ustawę subkomitecie i wybrano referentem p. Plepessa Poratyńskiego. Na wniosek pos. Stojana uchwalono również, aby członkowie komisji sanitarnej byli obecni przy wysłuchiowaniu opinii ekspertów.

Echa procesu.

Berlin 3 grudnia. Wiadomość jednego z dzienników wiedeńskich, jakoby w Krakowie sniła metryka młodego Parczy, tudzież z ksiąg urzędu statystycznego usunięta była odpowiednia zapiska, okazała się kłamstwem.

Socjaliści w prezydium parlamentu.

Berlin 3 grudnia. Jak „Vorwärts” donosi, postanowiła frakcja socjalno-demokratyczna w Radzie państwa przy wyborze prezydium w Radzie państwa zaproponować kandydaturę posła Singera na pierwszego wiceprezydenta.

Eksplozja naboju.

Ryga 3 grudnia. Wczoraj w fabryce naboju „Bello” zdarzył się wybuch. Zniszczeniu uległy dwa oddziały fabryki. Czterech robotników rannych, dwóch zabitych.

Kiszeniewski proces.

Kiszeniew 3 grudnia. W procesie o zaburzenia w ciągu 12 dni przesłuchano 66 świadków, pozostało do przesłuchania jeszcze 500.

Zamach na prezydenta?

Waszyngton 3 grudnia. W Białym Domu aresztowano dwu obłąkanych. Jeden z nich powiedział, że przyszedł hypnotyzować prezydenta Roosevelta, drugi miał wielki nóż przy sobie.

Z Minneapolis nadeszła wiadomość, że z tamtejszego domu obłąkanych zbiegł pewien obłąkany, który wyrażał chęć udania się do prezydenta Roosevelta. Wobec tego wzmocniono strażę w Białym Domu.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 3-go grudnia. — (Giełda pop.) — Godzina 5: Marki 117.24 Renta majowa 100.80 Węg. renta koronowa 98.45 Akcje austr. zakładu kredyt. 685.— Akcje 769.50 Akcje Anglobanku 281.25 Akcje Uniobanku 537.50 Akcje Wünderbanku 434.— Akcje kolei państw. 675.— Akcje 90.— Akcje fabryki broni 384.— Akcje tytoniowe 359.— Akcje Alpiny 407.50 Losy tureckie 144.— Renta 27.75.

Cukier (spok. 1935 spirytus osłabiony) 43.—, na fta niezmienną

Berlin 3-go grudnia. — (Giełda wiecz.) — Austriackie Akcje kredytowe 211.75, Towarzystwo dyskontowe 189.—

NADESŁANE.

Rubryka „Nadestane” nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Zakład techniczno-dentystyczny

W. Lipońskiego

przy ul. św. Krzyża l. 5 I p. — Osadzanie sztucznych zębów na sposób amerykański. — Naprawy z prowizją skutecznia się odwrotną pocztą. 2789

Na loteryj Świąt Bożego Narodzenia. Wygrane wartości 25.000, 5.000, 1.000 kor., które stosownie do żądania mogą być po potrąceniu podatku w gotówce wyłacone. W całości jest 1.500, a mianowicie 100 głównych i 1.400 mniejszych wygranych, na które składają się przedmioty jubilerskie złote i srebrne i według planu gry może jeden i ten sam los paść więcej wygranych. — Ciąganie odbędzie się nieodwołalnie 29 grudnia.

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupna peleryn męskich i damskich w Bazarze wyrobów krajowych J. F. J. Komendziński, Zakopane.

„Mody paryskie”

najpiękniejsze a najstarsze pismo dla kobiet zawierające dodatki powieściowe, nutowe oraz wielkie tablice krojów, wykonane przez krawców paryskich, mogą prenumerować nasi abonenci po cenie niższej: Kwartalnie 1 kor. 80 hal., rocznie 7 kor. 20 pal. Prenumeratorowie roczni otrzymują wspaniałe nagrody.

MIDOSYTNA KAZIMIERZA

Miód stołowy lekki butelka 50 cent.
Miód stołowy mocny butelka 60 cent.
Miód stołowy wytrawny but. 70 cent.

ROBACKIEGO

Miód kuracyjny butelka 80 cent.
Miód esencja butelka 1 złr
Miód kopowiec butelka 1 złr. 20 cent.

założona w roku 1841 — Kraków ul. Sławkowska l. 26 — poleca:

Miód kasztelański butelka 1 złr. 50 cent.
Miód maliniak butelka 1 złr. 50 cent.
Maliniaki. Wiśniaki. Dereńki.

C. k. austriackie koleje państwowe. WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY ważnego od 1. października 1903.

Odjazd z Krakowa i z Podgórzem:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa
4.44 " " " " 1032 „ Podgórze-Płaszowa
4.50 " " " " przystanku do Oświęcimia; połącz. w Spytkowicach do Wadowic, Alwernii i Sierszy Wodn.; w Oświęcimie do Wiednia i Wrocławia.
6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa
6.50 " " " " Podgórze-Płaszowa do Podwrocławsk; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu (przyjazd 9.55 wieczór); w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej, Sokala i Belzca; w Przemyślu do Chyrowa i Now. Zagórza; we Lwowie do Ickan, Stryja; w Krasnem do Brodów i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa.
8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa
8.22 " " " " Podgórze-Płaszowa do Podwrocławsk; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzega; w Przemyślu do Chyrowa i Nowego Zagórza; we Lwowie do Stanisławowa, Stryja, Ławocznego, Munkacza i Budapesztu; do Rawy ruskiej, do Janowa; w Krasnem do Brodów; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa.
8.30 rano pociąg mieszany Nr. 465 z Krakowa
8.46 " " " " Podgórze-Płaszowa do Wieliczki.
8.40 rano poc. osob. Nr. 6211 z Krakowa do Kołomyżowa.
9.02 przed poł. poc. osob. Nr. 41 z Krakowa
9.17 " " " " 1012 „ Podgórze-Płaszowa
9.24 " " " " przystanku na linie transwersalnej przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Sucheje; połącz. w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Sucheju do Żywca a stąd do Bielska i Dziedziec, do Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego; w N. Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Zagórzach do Gorlic; w N. Zagórze do Mező-Laborcz, Koszyc i Budapesztu, do Chyrowa i Przemyśla, do Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; Tym pociągiem kursuje także wóz I i II klasy przechodzący z Krakowa wprost do Zakopanego.
11.00 przed poł. poc. osobowy Nr. 13 z Krakowa
11.13 " " " " Podgórze-Płaszowa do Podwrocławsk; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Now. Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej i Sokala; w Przemyślu do Chyrowa; we Lwowie do Burdujeni; w Krasnem do Brodów; w Tarnopolu do Stryja i Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa.
1.15 po poł. pociąg osobowy Nr. 33 z Krakowa
1.30 " " " " 1034 „ Podgórze-Płaszowa
1.36 " " " " przystanku do Oświęcimia; połącz. w Oświęcimie do Wiednia, Wrocławia
1.30 po poł. pociąg mieszany Nr. 461 z Krakowa
1.47 " " " " Podgórze-Płaszowa do Wieliczki.
1.50 po poł. pociąg osobowy Nr. 6213 z Krakowa do Męglity i Kołomyżowa.
2.49 po poł. pociąg pospieszny Nr. 5 z Krakowa do Lwowa; połącz.: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Zagórza i do N. Sącza, w Rzeszowie do Jasła, a stąd do N. Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej i Sokala; w Przemyślu do Chyrowa, N. Zagórza, Mező-Laborcz, Koszyc i Budapesztu; we Lwowie do Krasnego i Brodów, do Podwoleczysk, Odessy i Kijowa, do Burdujeni.
6.15 wieczór pociąg osobowy Nr. 19 z Krakowa
6.25 " " " " Podgórze-Płaszowa do Stróż połączenia: w Stróżach do Nowego Sącza.
7.40 wieczór pociąg mieszany Nr. 463 z Krakowa
7.51 " " " " Podgórze-Płaszowa do Wieliczki.
7.55 wieczór pociąg osobowy Nr. 45 z Krakowa
8.10 " " " " 1016 „ Podgórze-Płaszowa
8.18 " " " " przystanku na linie transwersalnej przez Podgórze-Pł., Skawinę, Sucheje; połącz. w Skawinie do Oświęcimia a stamtąd do Wiednia; w Kalwarii do Wadowic; w Zagórzach do Gorlic; w Now. Zagórze do Mező-Laborcz, Koszyc i Budapesztu, do Chyrowa i Przemyśla, do Stryja.
8.05 wiecz. poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa do Kołomyżowa.
8.38 wieczór pociąg pospieszny Nr. 1 z Krakowa do Ickan; połączenia: w Przemyślu do Chyrowa i Now. Zagórza; w Ickanach do Bukaresztu, Konstancji a stąd we czwartki i niedziele okrętem do Konstancji.
9.60 wieczór pociąg osobowy Nr. 17 z Krakowa
9.10 " " " " Podgórze-Płaszowa do Podwrocławsk; połącz.: we Lwowie do Burdujeni, Bukaresztu i Konstancji, Stryja, Ławocznego, Munkacza i Budapesztu; w Krasnem do Brodów i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa.
10.55 w nocy pociąg osobowy Nr. 11 z Krakowa
11.05 " " " " Podgórze-Płaszowa do Tarnopola; połącz.: w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do N. Sącza, do Orłowa Koszyc i Budapesztu, w Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kier. ku Przeworsku; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do N. Zagórza, Chyrowa i Stryja; w Przeworsku do Tarnobrzega; w Przemyślu do Chyrowa, N. Zagórza, Mező-Laborcz, Koszyc i Budapesztu; we Lwowie do Czerniowic, do Stryja i Ławocznego, Janowa, do Rawy Ruskiej i Belzca; w Krasnem do Brodów; w Tarnopolu do Stryja, do Kopyczyniec.
11.40 w nocy pociąg osobowy Nr. 47 z Krakowa
11.54 " " " " 1022 „ Podgórze-Płaszowa
12.00 " " " " przystanku do Now. Sącza przez Podgórze-Płasz., Skawinę, Sucheje; połączenia: w Sucheju do Żywca a stąd do Bielska i Dziedziec, do Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego; w Now. Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu. Tym pociągiem kursuje także wóz I i II klasy przechodzący z Krakowa wprost do Zakopanego.

Przyjazd do Podgórzem i Krakowa:

4.17 rano pociąg osobowy Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa
4.40 " " " " Krakowa
z Podwrocławsk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Borkach wielkich od Grzymałowa; w Tarnopolu od Stryja i Kopyczyniec; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Ickan, Stryja, od Belzca, Rawy Ruskiej; w Przemyślu od Chyrowa; w Rzeszowie od Jasła, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Nowego Zagórza przez Jasło; w Tarnowie od Jasła, Stróż Budapesztu, Koszyc, Orłowa i Nowego Sącza.
5.43 rano pociąg osobowy Nr. 1017 do Podgórze-przystanku
5.50 " " " " 48 „ Krakowa - Płaszowa
6.05 " " " " " " Krakowa
z linii transwersalnej przez Sucheje, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Now. Zagórze do Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Przemyśla przez Chyrow; w Zagórzach z Gorlic; w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orłowa.
6.41 rano pociąg pospieszny Nr. 2 do Podgórze-Płaszowa
6.50 " " " " Krakowa
z Ickan; połączenia: w Ickanach w środy i niedziele przez Konstancję z Konstancjopolą, (okrętem do Konstancji), codzień od Konstancji, Bukaresztu; we Lwowie od Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja; w Przemyślu od Nowego Zagórza, Chyrowa.
7.19 rano pociąg mieszany Nr. 466 do Podgórze-Płaszowa
7.30 " " " " Krakowa
z Wieliczki.
7.45 rano pociąg osobowy Nr. 6212 do Krakowa z Kołomyżowa i Męglity.
7.45 rano pociąg osobowy Nr. 1033 do Podgórze-przystanku
7.53 " " " " 32 „ Krakowa - Płaszowa
8.10 " " " " " " Krakowa
z Oświęcimia; połączenia: w Oświęcimie od Wiednia; w Spytkowicach z Wadowic.
8.32 rano pociąg osobowy Nr. 18 do Podgórze-Płaszowa
8.45 " " " " Krakowa
z Podwrocławsk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Tarnopolu od Kopyczyniec; w Krasnem od Kijowa i Brodów; we Lwowie od Bukaresztu, Burdujeni, Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja, Janowa; w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż.
10.52 rano pociąg miesz. Nr. 1061 do Podgórze-przystanku
10.59 " " " " Płaszowa
z Oświęcimia; połączenia: w Oświęcimie od Wiednia i Wrocławia; w Podgórze-Płaszowie do Krakowa i Lwowa.
11.24 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Podgórze-Płaszowa
11.40 " " " " Krakowa
z Wieliczki; połączenia: w Podgórze-Płaszowie od Oświęcimia, Wiednia i Wrocławia.
1-10 po poł. pociąg osobowy Nr. 6214 do Krakowa z Kołomyżowa i Męglity.
1.17 po poł. pociąg osobowy Nr. 14 do Podgórze-Płaszowa
1.30 " " " " Krakowa
z Borków wielkich; połączenia: w Borkach wielkich od Grzymałowa; w Przemyślu od Budapesztu, Koszyc, Mező-Laborcz; Now. Zagórza, Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala, Rawy ruskiej; w Rzeszowie od Jasła, Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Nowego Zagórza przez Jasło; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia i w Tarnobrzegu; w Tarnowie od Orłowa, Now. Sącza, Jasła i Stróż.
2.24 po poł. pociąg pospieszny Nr. 6 do Krakowa ze Lwowa; połączenia: we Lwowie od Odessy, Kijowa, od Brodów i Krasnego, od Burdujeni, Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja, Rawy Ruskiej, Janowa; w Przemyślu od Chyrowa; w Przeworsku od Tarnobrzega.
4.15 po poł. pociąg osob. Nr. 1011 do Podgórze-przystanku
4.24 " " " " 42 „ Krakowa - Płaszowa
4.40 " " " " " " Krakowa
z linii transwersalnej; przez Sucheje, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połącz.: w N. Zagórze od Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Przemyśla przez Chyrow; w Zagórzach z Gorlic; w Jasle od Rzeszowa; w Nowym Sączu od Orłowa; w Chabówce od Zakopanego; w Sucheju od Zwardonia, od Dziedziec, Bielska; w Kalwarii od Bielska, Wadowic. Tym pociągiem kursuje także wóz I i II klasy przechodzący z Zakopanego wprost do Krakowa.
6.10 wieczór pociąg osobowy Nr. 16 do Podgórze-Płaszowa;
6.25 " " " " Krakowa
z Podwrocławsk; połącz.: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Stanisławowa, Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja, Rawy Ruskiej, Janowa; w Przemyślu od N. Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku od Tarnobrzega; w Tarnowie od N. Sącza, Stróż, od N. Zagórza, Jasła przez Stróż, od 1 lipca do 15 września od Budapesztu i Koszyc.
6.35 wieczór pociąg mieszany Nr. 464 do Podgórze-Płaszowa
6.50 " " " " Krakowa
z Wieliczki.
7.10 wiecz. poc. os. Nr. 6216 do Krakowa z Kołomyżowa.
8.54 wieczór pociąg osob. Nr. 1035 do Podgórze-przystanku
9.00 " " " " Płaszowa
9.12 " " " " 34 „ Krakowa
z Oświęcimia; połącz.: w Oświęcimie od Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej, Alwernii.
9.31 wieczór pociąg pospieszny Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa
9.38 " " " " Krakowa
z Podwrocławsk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Borkach wielkich od Grzymałowa; w Tarnopolu od Kopyczyniec; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Ickan, Ławocznego, Stryja, Janowa; w Przemyślu od Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala, Rawy Ruskiej, Belzca; w Przeworsku od Tarnobrzega; w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia i Tarnobrzega; w Tarnowie od Budapesztu (odjazd 7 rano), Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, od Chyrowa, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż.
10.47 w nocy pociąg osobowy Nr. 1021 do Podgórze-przyst.
10.53 " " " " Płaszowa
11.05 " " " " 46 „ Krakowa
z Nowego Sącza przez Sucheje, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orłowa; w Chabówce od Zakopanego; w Kalwarii od Bielska i Wadowic. Tym pociągiem kursuje także wóz I i II klasy przechodzący z Zakopanego wprost do Krakowa.

Kajetan Dudziak
Zakład tapicersko-dekoracyjny
w Krakowie, ul. Floryańska l. 37.
Poleca kompletne urządzenia salonów, sofy zwyczajne i rozkładane, pokrycia meblowe, materace, poduszki, kołdry, portyery, firanki itp. — Podejmuje się urządzeń pojedynczych pokoi kompletnych mieszkań, tapetowania tychże, zakładania frank, stor, przerabiania mebli i wszelkich innych robót w zakresie tego zawodu wchodzących. 3102
Wszelkie towary sprzedają po bardzo niskich cenach.

Ogłoszenie konkursu.

Wydział powiatowy w Gorlicach rozpisuje niniejszem konkurs na posadę lustratora kas i majątków gminnych w powiecie gorlickim, z pensją roczną 1800 kor., dodatkiem na objazdy w powiecie 600 kor. i prawem do 4 pięcioleci w wysokości 10% pensyi. Posada powyższa obsadzona będzie prowizorycznie; po upływie 60 dni objęcia urzędowania może nastąpić stabilizacja. Podania zaopatrzone w metrykę urodzin i w dowody złożone egzaminu z rachunkowości i odbycia najmniej dwuletniej praktyki przy jednym z Wydziałów powiatowych w Galicyi, musi być do Wydziału powiatowego w Gorlicach w terminie 31 grudnia 1903 włącznie. Nadto kompetujący winien się wykazać znajomością ustaw w tym zakresie. 3139 2 3
Z Wydziału Rady powiatowej
Gorlice, dnia 28 listopada 1903 r.

Ekstrakt orzechowy
do farbowania siwych włosów
Wydawca **JULIANA JÓZEFOWICZA**
perfumera.
Jest to najlepsza roślinna farba, którą można w przeciągu 10 minut farbować posiwiłe włosy na kolor czarany, brunatny, szary i blond.
We Lwowie u p. A. Beacocka ulica Hetmańska L. 4, u Ig. Jahla, Hotel Europejski i u p. Piotra Mikolascha Sp. w Krakowie u Reimai i Spółki. Byniek gł. linia A—B, J. Hanaka Spółki drogerji ulica Szewska, Fr. Zopotha drogerja ul. Sienna 12 i R. Wiskidy, plac Marjański. Cena flakonu kor. 3, flakoniki próbne 1 kor. 20 gr. — Przesyłka i główny skład: w Warszawie, ul. Nowa Senatorska 2. 2429 4 0

Zarząd pasieki
Antoniego Kraińskiego
w Jezlerzanach ad Czortków,
wysyła w każdej porze roku miód prawdziwy, prawdziwy lipcowy, w stanie płynnym lub stwardym, w 5 kg. blaszankach za 7 kor.; (wszystko opłatnie). Wysyła również wyszczególniony na kilku wystawach **Miód pitny** „Kasztelański“ i miody owocowe jak: wiśniak, maliniak, dereniak porzecznik, agrestniak, poziomczak itp. w 5 kg. blaszankach, za cenę 6 kor. 20 h., (wszystko opłatnie). 2835 12 30

Eleganckie zimowe męskie modne spodnie 1.80 złr.
gwarant. za prawdziwe sukno, praktyczny kolor, beznaganny krój wiedeński, najnowszy fason. Przy odbiorze 2 par złr. 3.30. Przesyłka za zaliczką. Przy obstatowaniu wystarcza długość, szerokość w pasie i długość w kroku.
Wiedeńska filia sukien
Kraków, fach pocztowy 51 a.
Wymiana dozwolona, lub też zwrot pieniędzy. 3015 9 10

Obrazy olejne i rodzajowe
po cenach bardzo niskich.
Własny wyrób ram wszelkiego rodzaju, najstarsza firma w tym zakresie na miejscu, rok założenia 1866
E. LEICHTA w Krakowie
ul. Piłarska przy bramie Floryańskiej.
Na Gwiazdkę poleca:
piękne, ręcznie malowane, w złotych ramach obrazy od 2-50
2623 51 0

MARKA OCHRONNA.
Odmnaczone na Wystawie krajowej w r. 1894 dyplomem honorowym a. k. Ministerstwa handlu
Krajowe Towarzystwo tkackie
„PRZĄDKA
W KROŚNIE
poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu czyste lniane, sławne z dobroci, ręcznie tkane
Płótna Korczyńskie
od najgrubszych do najcieńszych w obrotach i wzorach kostkowym i adamaszkowym —
oraz dostarcza kompletne i najtańsze
wyprawy ślubne
Zamówienia nadsyłać prosimy wprost do Krosna, (poczta, telegraf, stacja kolejowa w miejscu). — Próbki i cenniki na żądanie wysyłamy franco w zwrotną pocztą. 1791

A. Thierry'ego prawdziwa Maść babkowa
jest najsilniejszą maścią wyciągającą, przez gruntowne oczyszczenie leczy i usmierza bóle, usuwa przez zmiekczenie rany niepotrzebne obce ciała różnego rodzaju. Niezbędny środek dla turystów, cyklistów i jeźdźców. Poczta franco 2 stoiki **K. 3-50.**
SCHUTZENDEL APOTHEKE A. THIERRY
w Pragra da przy Rehltsch-Sauerbrunn.
Wystrzegać się należy naśladownictw i uważać na powyższy na każdym miejscu wypalony znak ochronny. Ten środek poleca się szczególnie w podrózkach przy wszystkich wypadkach.
Główny skład dla Galicyi: S. Raker Lwów. 1629 24 20

Poleca wszelkie wyroby
w zakres stolarstwa oraz tapicerstwa meblowego
i dekoracyjnego wchodzące.
Utrzymuje skład pościeli, dywanów, portyer,
franek i wszelkich przedmiotów do dekoracyjnego
urządzenia mieszkania potrzebnych.

Komisowy Skład mebli Towarzystwa Stolarzy w Kalwaryi
oraz Skład wyrobów tapicerskich
ALFONSA WAWRZECKIEGO
w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 7, (róg Szewskiej). 2561

CENY
konkurencyjne.
Warunki kupna
przystępne.

NOWENNA

na cześć
niezwyciężonego Męczennika
św. Krzysztofa

według tego, jak się zwykle odprawia
w Barcelonie, w kaplicy pod wezwaniem
tegoż świętego
z hiszpańskiego przełożył **M. hr. W.**
wysła świeżo nakładem
KSIĘGARNI KATOLICKIEJ
Dra Władysł. Miłkowskiego
Kraków, ul. św. Jana 6, (Hotel Saski).
Cena egz. 30 hal. 2618

Nadsyłający przekazem z góry 38 h.
otrzymują Nowennę franco.
Tamtę do nabycia Najtańszy i najnowszy
Przewodnik po Krakowie.
Cena 20 hal.

Realność

tuż pod Krakowem

składająca się z willi o 5 pokojach
i t. d., budynków gospodarskich, ogro-
du owocowego i warzywnego, roli i łąki,
razem 5 morgów gruntu do sprzedania
pod korzystnymi warunkami, ewentual-
nie do wydzierżawienia za kilkuletnim
kontraktem. — Wiadomość w Admin.
„Głosu Narodu“ 3153 1 3

Futro miastowe

na słusznego mężczyznę, zupeł-
nie nowe, tanio do sprzedania.
Wiadomość: Kraków, Studencka
L. 2, III piętro. 3154

Śliwownicę

Bośniacką

oryginalną, ze słynnych z
dobroci śliwek bośniackich,
pędzoną na własnych fran-
cuskich aparatach w Sera-
jewie 2846 5 0
poleca firma
Dr. NIĆ, FRANČEVIĆ I PAVIČIĆ
Kraków, Rynek gł. L. 25.

Do sprzedania:

Szafa stara, bogato rzeźbiona z herba-
mi i figurami, szafa dębowa szufladowa
antyczna z brzoza, bogato rzeźbiona,
sekretarzyk machof. z brzoza, antyk,
biuro amerykańskie orzech. antyk, ser-
wantka antyczna, zegary stare, kilka
kawałków z mebli machonowych, wazy
duże chińskie porcelanowe, brzozy roz-
maite, komoda ampiek inkrust. z brzoza,
kredens ozdobny mat., obrazy olejne,
biurka renesans i barok rzeźbione z bron-
zami i inne różne rzeczy oraz garderoba.

Leopoldyna Machowska
Kraków, ul. Szewska L. 6, piętro I.
2616 21 0

W nadzwyczaj przykrem położeniu

pozostający rodak, który dłuższy czas
pomostawał za granicą a obecnie celen-
kuracyi powrócił do kraju, z powodu
wyczerpania wszelkich funduszy prosi
siomków o jakiegokolwiek wsparcie, bę-
dąc bowiem jeszcze chorym, na najnie-
szkodliwsze potrzeby zapracować nie
jest w stanie. 2376 22 1

Zaskawe datki przyjmuje Administr.
„Głosu Narodu“ dla Rodaka.

BARDZO ŁADNE SZKICE OLEJNE

tanio do nabycia.

Wiadomości udzieli Administr.
„Głosu Narodu“ 2772 3 0

Podpisany podaje niniejszem do wiadomości, że handel win wraz
z zapasami sprzedał panu Franciszkowi Konecznemu, który od dnia 1-go
grudnia 1903 handel ten nadal pod swoją własną firmą prowadzić będzie.

Dziękując najuprzejmiej Szanownej Publiczności za zaufanie, jakim
mnie dotychczas zaszczycała, pozwalam sobie prosić Szanowną Publi-
czność o przeniesienie tegoż zaufania na mego następcę.

Z poważaniem **Antoni Schulz.**

Powołując się na powyższe ogłoszenie podaje do wiadomości, że
istniejący dotychczas handel win pod firmą Anton ego Schulza, wraz
z całym zapasem objąłem na własność, który od dnia 1 grudnia
pod moją własną firmą prowadzić będę.

Staraniem mojem będzie wszelkim wymaganiom Szanownej Publi-
czności zadość uczynić, upraszając przy tej sposobności, aby zaufanie
Szanownej Publiczności, jakim się poprzednik mój cieszył, także i na
mnie przenieść raczyła

pozostają z wysokim poważaniem

Franciszek Koneczny.

3142 2 9

Na Gwiazdkę

poleca się

DZIENNICZEK HANUSI TYNIECKIEJ

Powieść dla dorastającej młodzieży

przez **Maryę Raczyńską.** 3153 2 2

Maryę Raczyńską.

Cena 2 korony.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. — Skład
główny w księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie.

Fabryka mydła i mydełek toaletowych

pod firmą

Stanisław Rożnowski w Krakowie

poleca 3150 2 3

NAFTĘ SALONOWĄ

z pierwszorzędnej rafinerii

Adama hr. Skrzyńskiego w Libuszy,
po 36 hal. za 1 litr.

FILIE SPRZEDAŻY: **Ulica Sienna L. 8,**
ulica Długa L. 31.

J. A. BACZEWSKI

c. i k. dostawca nadworny

Lwów

ROK ZAŁOŻENIA

1782

poleca

WYSTAWA PARYŻ

„GRAND PRIX“

LIKIERY, NALEWKI, WÓDKI ŻYTNIE.

Do nabycia we wszystkich pierwszo-
rzędnych handlach. 2948 6 0

Fabryka pierników miodowych
Kraków, ulica Bracka L. 5,

Kaspra Mołeckiego
istniejąca od 50 lat

poleca Szanownej P. T. Publiczności
wielki wybór pierników, tak zwane **Mi-
kołajki**, oprócz tego wielki wybór
pierników słynnych z dobroci na
sztuki i na wagę. Poleca również wiel-
ki wybór pierników, ozdobnych drobiaz-
gów, na drzewko na święta Bożego
Narodzenia. Obstalunki uskuteczniają
się natychmiast. 3082 2 4

EMIL BORODYEWICZ
z Denysowa

wysła za pobraniem franco: 5 kg.
blaszanki **miodu patoki** czystego
deserowego z własnej pasieki po 6
Kor. 4-litrowe beczki **miodu pi-
nietego** własnego wyrobu po 5 40 K.
3126 4 10

Poszukuje się dzierzawy

niewielkiego folwarku w Galicji
zachodniej. Zgłoszenia pod: K. L. M. 8.
poste restante Kraków. 3057 6 6

5-cio kilowe blaszanki miodu deserowego

wysła oplatnie za pobraniem pocztow-
wym 5 Kor. 50 hal. Zarząd pasieki
Teodora Senka w Tarnopolu. 3162 1 3

Poszukuje się Ekspedytorki Pocztowej na zastępstwo

od jednego do dwóch tygodni zaraz.
Zgłoszenia pod adresem: „A. S.“ Dział
inzeratowy „Głosu Narodu“ 3151 1 3

Wdowa po wyższym oficerze

z powodu nieszczęśliwych wypadków
rodziny pozostała bez daru i naj-
niezbędniejszych środków do życia,
błaga tą drogą litościwie serca o jak-
kolwiek pomoc. Władza doskonała kil-
koma językami i gra biegle na forte-
pianie, ukończyła bowiem konserwato-
ryum wiedeńskie. Zaskawe zgłoszenia
przyjmuje Administr. „Głosu Narodu“.
2853 7 0

Potrzebne na hipotekę po
Kasie Oszczędności miasta Krakowa
16.000 Koron do 20.000 Koron.

**Na sprzedaż ładna, intratna re-
alność** z oficyną i 3-ma ogródkami,
położona w jednej z najpiękniejszych
i najzdrowszych dzielnic: 3160 2 3

Wiadomość w kanc. adw. Dr. Fran-
ciszk a Musella, ul. Karmelińska L. 15.

Rad, wskazówek i pouczeń

we wszystkich **potrzebach** udziela
się za nadesłaniem pięciu marek po 10
halerzy w zamkniętym liście. Zapyta-
nia zwraca się wraz z odpowiedzią do
dni 8-miu. Rzecz traktuje się powaźnie
i dyskretnie. 3146 2 8
Zgłoszenia adresować: „D. 555. H.“
posta rest. Kraków.

Przemysł krajowy!!

Na św. Mikołaja

WIELKI WYBÓR

stosownych koszyków i bombonle-
rek z fabryk krajowych.
Sławne cakry i czekoladki deserowe,
karmelki, Alberty, herbatniki,
pierniki.

Czekolady w tabliczkach i Cacao
w proszku własnego wyrobu.
Terty w najrozmaitszych gatunkach
i różne inne podarki
— poleca —

Pierwsza krakowska parowa fabryka
czekolady i cukrów deserowych

H. LABERSCHek i Sp.
dawniej

5 A. Nowiński 5
Bracka

Zamówienia z prowincyi wysła
odwrotną pocztą. 3125 3 3

MŁODY CZŁOWIEK

właściciel realności, znający się do-
kładnie na manipulacji biurowej, **po-
szukuje stałej posady** biurowej,
inkasa w większym przedsiębiorstwie
lub t. p. — Zaskawe zgłoszenia pod:
„PRACA“ do Administracji „Głosu
Narodu“ 3147 2 10

Prawdziwe HARCEŃSKI

Kanarki

Polecam: pierwszorzędne
śpiewaki „Bollery“
o czysto metalicznym dźwięku, w
tonie, śpiewające także przy świetle
sprzedają po 6 i 8 zł., najlepsze Vor-
sangery 10 zł. za sztukę.

Wysła na prowincję odwrotnie za za-
liczką z gwarancją dostawienia zdro-
wych na miejsce przeznaczenia. **6 dni
próby**, wymiana dozwolona.

Jan Szufa w Krakowie
ul. Florjańska Nr. 38,

I-sze piętro, oficyny.

Nr. inser. 49.

Hala licytacyjna

c. k. Sądu powiatowego cywilnego
W KRAKOWIE

ulica św. Jana L. 3.

W Sobotę dnia 5 grudnia
1903 r., o godzinie 9-tej rano
będą sprzedane:

Meble, rękawiczki, urządzenie sklepo-
we, materye sukienne, barchan, per-
kal, ubrania damskie, ubrania gotowe
męskie, studencie i dziecinne.

Kraków, dnia 3 grudnia 1903 r.

Bliższe szczegóły na tablicach
w hali umieszczonych. 2605

„Luzo“ pieniądze!

miesięcznie do 500 złr. może
zarobić każdy łatwym sposo-
bem bez szczególnej wiadomo-
ści, uczciwie i bez kosztów.
Poślijcie tylko zaraz swój a-
dres pod: E. 1035, Annoncen-
Abteilung des 3109

„Merkur“ Mannheim
Meerfeldstrasse 44.

DWIE MAŁPY

większa amerykańska, tresowana lub-
mała afrykańska, obie bardzo łaskawe,
z powodu wyjazdu są **tanio do-
sprzedania.**

Wiadomość w Dziale inzerat. „Głosu
Narodu“ 3148 3 0

Dwie ładne szafy

do sprzedania. Wiadomość ulica
Radziwiłłowska 29 I piętro na lewo.
3141 2 3

Rutynowana nauczycielka muzyki

uczennica pierwszorzędnego profesora,
udziela lekcji gry na fortepianie
po przystępnej cenie u siebie w domu
i poza domem.

Wiadomość w Administracji „Głosu
Narodu“ 2192 9 0

Błaga o litość

staruska 84 lat licząca, wdowa po we-
teranie z roku 1831, mająca przy sobie
nieuleczalnie chorą córkę, o wspom-
nienie jakiegokolwiek datkiem.

Zaskawe datki na ten cel przyjmuje
Administracja „Głosu Narodu“ Kraków
ulica „Krzyża“ Nr. 7. 3170

Biurowo techniczne dla spraw leśnych

BOGUSŁAW LAN CZ

Kraków, ul. św. Jana L. 28.

- 1) Las 530 morgów z drzewostanem
mieszanym: świerk, jodła, jawor,
brzoza — na Bukowinie 8 km. od
stacji kolejowej, przy gościńcu rzą-
dowym, grunt bardzo dobry i podatny
na parcelację. Cena wraz z gruntem
za morg 540 koron, sam las (bez
gruntu) 360 kor.
- 2) Drzewostan 50-letni, 80 morg, sosna,
jodła, brzoza w okolicy Tarnowa,
potrzeba około 60 tys. kor. gotówki.
- 3) W okolicy Sanoka Jawory i graby
od 6-ciu do 23 cali średnicy 5 do
6 tys. m³ na miejscu w lesie lub
przy stacji kolejowej, żąda oferty.
- 4) Koto Zherowa (stac. kolejow.) Fol-
wark wraz z budynkami 143 morg,
w tem 7 mrg. łąk, 2 mrg. sadu i
kamieniołom. Gleba przypuszczalnie
czarnoziem, cena za 1 morg. 250 złr.
Banku 15 tys. złr.
- 5) Od stac. kolejow. Przeworsk 30 km.
folwark 2 wraz z obszernymi b. d.
budynekami mieszkalnymi i gospo-
darczymi, 940 mg. w tem koto 300
mg. roli, 15 mg. łąki i reszta las
mieszany t. j. sosna, świerk, buk,
brzoza, grab od 10 do 25 lat stary.
Żąda 170 tys. koron, banku 65 tys.
koron. 1950 14 0